

Hayvanlar vergisi kanunu lâyihası ve Ziraat, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/311)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar Müdürlüğü

Sayı : 6/3285

7-XI-1935

T. B. M. M. Yüksek Reisliğine

Maliye vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 2 - XI - 1935 te Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan Hayvanlar vergisi kanunu lâyihası esbabı mucibesile birlikte yüksek huzurlarına sunulmuştur.

Başvekil
I. İnönü

Esbabı mucibe

Hayvanlar vergisi, 7 - VI - 1931 tarihli ve 1839 numaralı kanun mucibince alınmaktadır. Bu kanunun tanzim edildiği tarihte hayvan ve hayvanî mevad kıymetleri nazarı itibare alınarak hayvan başına alınabilecek vergi miktarları biri 1931 senesine mahsus ve muvakkat olmak üzere, 1932 senesinden itibaren tatbik edilmek üzere iki dereceli yapılmış ve 1932 den itibaren alınacak vergiler daha hafif olarak tesbit edilmişti. Ancak umumî buhran, hayvan ve hayvanî mevad kıymetlerinde de tesirini gösterdiğinden 1931 ve onu takip eden senelerde vergi miktarı ile kıymetler arasında mevcut olan nisbet ve tevazün muahharan bozularak vergi ağır gelmeğe başlamıştır. Vergi ile hâsıl arasındaki nisbet ve tevazünün muhafazasına itina ettiğimizden bütçe zaruretleri de göz önünde tutularak vergi miktarlarında yeni bir tahfif cihetine gidilmiş ve koyun, keçi gibi küçük baş hayvanlarda yüzde yirmi, yirmi beş, çift hayvanlarla nakliyatda kullanılan hayvanlar da yüzde elli derecesinde vergi indirilmiştir. Aşağıdaki tablo, her hayvanın vergisinde yapılan indirme nisbetini göstermektedir.

Hayvanların cinsi	Mevcut vergi	Tahfif miktarı	Tahfif nisbeti
Koyun, kılkeçi	50	10	% 20
Tiftik keçi	40	10	% 25
Deve	200	100	% 50
Manda	150	75	% 50
Sığır	90	30	% 33
At, İğdiç, katır	125	65	% 52
Eşek	50	25	% 50
Domuz	300	200	% 66

Bu tahfif, mahallî idareler hisseleri de dahil olmak üzere hayvanlar vergisi varidatından dört buçuk milyon liraya yakın bir tenezzülü intaç edecektir.

Kanun projesinde bir taraftan vergi nisbetlerinde tenzilât yapılmakla beraber bir taraftan da meri kanunda, hayvan mektumatına mani olacak tedbirlerin alınması, metinlere biraz daha vuzuh verilmesi, tebliğât ve itirazata aid ahkâm ve usullerin diğer vasıtasız vergilerimizdeki

esaslara göre tadili hususları da nazarı itibare alınmıştır. Bu tadiller şu cihetlere taallük etmektedir:

1 — Köylerimizin bazılarında kayid muamelesini iera edecek okur, yazar bulunmaması, hayvan kayid muamelesi için ihtiyar heyetlerini müşkül vaziyete sokmakta ve bilhassa Doğu vilâyetlerinde bu hale daha sık rastgelmektedir. Bu yüzden kayid işlerinde karışıklıklar ve suiistimaller de olmaktadır. Bu mahzurların önünü almak üzere bu kabil köylere, kayid zamanına münhasır olmak üzere ücretli muvakkat memurlar gönderilmesi faydalı görülmüş ve bunun için salâhiyet alınmıştır. Şehir ve kasabalarda muhtarlık vezaifinin belediyelere intikali dolayısıyla de lâzımgelen tadilat yapılmıştır.

2 — Meri kanununun 4 - 8 nci maddeleri hükümlerine göre hayvanlar, her sene nisan iptidasından 15 ine kadar köylerde ihtiyar heyetleri ve mahallelerde belediyeler marifetile sahiblerinin beyanına göre kaydedilmekte, kayid defterleri, kayidin hitamı gününden itibaren azamî bir hafta içinde mülkiye memurlarına ve onlar tarafından da 48 saat zarfında maliye memurlarına verilmekte ve bu tarihten itibaren mayısın 15 nci günü akşamına kadar da hayvanların yoklaması yapılmaktadır. Bu vaziyete göre yoklama için takriben 20 - 22 günlük bir müddet kalmaktadır. Bu müddet çok kısa olduğu gibi memleketin ekseri mahallerinde yoklama zamanı hayvanlar dağılmış bulunmaktadır. Kazalarımıza bağlı köylerin adedi vasatî 50 ile 200 arasında tehalûf etmektedir. Bu kadar köyün 10, 15 memurla 20 gün gibi kısa bir müddet içinde yoklamasını yapmak, bilhassa dağ mntakalarındaki hayvanları meydana çıkarmak mümkün olamayacağı âşikârdır. Yoklama müddetinin bir az daha uzatılması elzem bulunmaktadır. Hayvanlar vergisinin birinci taksiti en mühim hâsılat bırakan küçük baş hayvanlar için haziranın birinci haftası olmasına ve malî yıla girerken bütçeye mühim bir varidat temin eden bu verginin taksit zamanını geriletmeğe de imkân görülememesine binaen yoklama müddetinin uzatılması için kayid müddetinin biraz geriye ve yoklamanın hitam tarihi de biraz ileriye alınması zarurî görülerek kayid müddeti 1 - 15 nisandan 15 - 31 marta ve yoklamanın hitamı tarihi de 15 mayıstan 25 mayısa nakledilmiştir. 15 gün gibi kısa bir müddetten ibaret olan bu evvele alınmanın mühim bir mahzuru olmayacak ve bu sayede kayid defterlerinin mal kalemlerine iadesi için 7 nci maddede tayin edilmiş olan müddetin hitamından itibaren nisanın 10 ndan mayısın 25 nci akşamına kadar bir buçuk aylık bir zaman ayrılması imkân altına girmiş olacaktır.

3 — Mevcud kanuna göre yoklama memurları kayid ilmühaberlerini, mükelleflerden alarak, ellerine yoklamada zuhur eden hayvanların eînsini ve miktarlarını göstermek üzere dolduracakları bir yoklama ilmühaberi vermektedirler. Bu usul tatbikatta malî bir faide temin etmediği gibi, yoklama memurlarının köylerde uzun müddet kayid işleriyle uğraşmalarını ve bu yüzden vakit kaybetmelerini mucib olmakta bulunduğundan, bunun yerine aynı maksadı daha iyi temin etmek ve vakitten de kazanmak üzere kayid ilmühaberlerinin vizesi usulü konulmuştur. Bu vize muamelesi evelden hazırlanıp vilâyetlere gönderilecek olan damgalarla yapılacağı cihetle yoklama muamelesi bir kat daha basitleşmiş olacaktır.

4 — Meri kanununun 13 ncu maddesinde mevzu bahis yayla tezkeresi tatbikatta faidesinden ziyade mahzurları davet eylemekte bulunduğundan maddede buna dair olan fıkra kaldırılmış; aynı maddenin birinci fıkrasile mütenazır olmak ve taksit müddeti içinde köyden köye hayvan naklinde çıkan ihtilâfları ortadan kaldırmak üzere dördüncü fıkradan sonra bir fıkra ilâvesi lüzumlu görülmüştür.

5 — Mevcud hükümlere göre, mükellefler hayvanları hakkındaki beyanlarını yazdırmalarına rağmen bu beyana müstenid hayvan miktarına göre tahakkuk eden vergiler kendilerine ayrıca ihbarname ile tebliğ edilmekte ve itiraz hakkı tanınmaktadır. Kazane, istihlâk vergileri gibi mükelleflerin beyanına müstenid vergilerimizde bu beyana göre yapılan tahakkuka itiraz hakkı tanınmamıştır ve bu da çok tabiidir. Hayvanlar vergisi, mükellefi en çok olan bir vergi olduğu gibi tahakkukatı da, bütün vasıtasız vergilerin tahakkuk zamanı olan, malî senenin son aylarına tesadüf etmektedir. Takriben 1 905 000 aded mükellefin vergilerinin tahakkuku için bırakılan bir aylık bir devre içinde aynı zamanda bunların her biri namına bir ihbarname tanzimi, iktihamı müm-

kün olmayacak müşkülâta sebep olmakta ve bir taraftan da tahsildarların bu ihbarnameleri tebliğle vakit kaybetmeleri de, tahsilât muamelâtını sekte dar eylemektedir. Binaenaleyh yapılan taddilâtla ihbarname tebliği ve itiraz hakkı yalnız kayid harici hayvanı çıkan mükelleflere hasredilmiş ve tahakkukatta vukuu melhuz hataların tashih olunabilmesi için de vilâyetlerde varidat müdürlerine ve kazalarda malmüdürlerine salâhiyet verilmiştir.

6 — Evvelece vasıtasız vergilerimizde itiraz usulleri ve tetkik mercileri yekdiğerine mütefavüd şekillerde bulunmakta idi. Bu usul ve mercilerin fırsat düştükçe tevhidine doğru gidilmiş ve kazanç, muamele, istihlâk vergilerinde bu gaye, tahakkuk ettirilmiştir. Bu kere hayvanlar vergisinde bu madde ile tevhid temin edilmek istenilmiştir.

Bu verginin tahakuku basit olduğu gibi zuhur edecek ihtilâfların halli de ancak mahallinde yapılacak tetkikat ve tahkikat ile mümkün olabileceği ve temyiz komisyonlarının bu vergi üzerinde iştigalinde amelî bir faide mevcud olmayıp bilâkis, kazanç, muamele ve istihlâk vergileri gibi kuvvetli bir vergi tekniği ve geniş malûmatı umumiyeye ihtiyaç gösteren vergiler üzerindeki mesailerini uzatmağa ve geciktirmeğe saik olduğu anlaşıldığından, hayvanlar vergisinde temyiz usulü kaldırılmış ve itiraz komisyonlarının kararı nihaî addolunmuştur.

7 — Mevcud kanununun 19 neü maddesi hükümleri tavzih edilmiş olmakla beraber 13 neü maddede dilâta mütenazır bulunmak ve kayid harici bırakılan hayvanlarını yoklamadan evvel haber vermek isteyenlere kolaylık gösterilmek ve hüsnüniyet yolu bırakılmak üzere bu madde tadilen kaleme alınmıştır.

8 — Yoklama ierasına memur edilen memurların bazan hiç bir kaçak hayvan bulmadıkları ve mükelleflerle uyuştukları ve meydana çıkarılanların da verilen ikramiyeden daha az hasılat temin ettiği nazarı dikkate alınarak hem memurları vazifelerinde gayret göstermeğe teşvik, hem de suiüstimali menetmek üzere kendilerine kanunî haremrahları verilerek, ikramiyenin ancak kaçağı meydana çıkaranlara ve nihayet 2 maaşı geçmemek üzere, hasrı daha muvafık görülmüş ve yoklama işinde gayret ve fedakârlıkları görülen en büyük mülkiye ve maliye memurlarına da ikramiye verilebilmesi, kaçağın tahfifine medar olacak tedbirlerden olmakla maddeye buna göre hüküm konulmuştur.

9 — Kayid ilmühaberlerinin alelâde kâğıd gibi alınıp verilmesi bunların köy ihtiyar meclisleri veya memurlar elinde kalması ve bu da bilâhare zuhur edecek mektumların setir ve ihfasında âlet olarak kullanılmasını intaç etmekte olduğundan kanuna bu hususta hüküm konulmuştur.

Muhtarlar, köylerinde mevcud hayvanları ve sahiblerini mükemmelen bildikleri halde mütema-diyen mektumatın çoğalması, bu hususta göz yummalardan ileri gelmektedir. Bunun önünü almak üzere maddeye hüküm konulmuş ve köylerinde mektum çıkan muhtarlara ikramiye verilmediği gibi ayrıca 25 liradan 100 liraya kadar hafif para cezası da konulmuş ve mevcud kanununun 22 ve 23 neü maddeleri bu taddilât dolayısıyla tevhid edilmiştir.

10 — Gerek yoklamada, gerek ihbar üzerine vaki araştırmalarda elde edilen kaçak hayvanların tesbiti sırasında yoklama memurlarını müşkül mevkie bırakmak üzere ekseriya hayvanlara kimse sahib çıkmamakta ve muhtarlarla ihtiyar heyetleri de ya sahibleri hakkında ademi malûmat beyan eylemekte veya ortadan kaybolmaktadırlar. Bu vaziyet karşısında memurlar da hayvanları yakaladıkları yerde, miktarını tesbit ederek bırakmak mecburiyetinde kalmakta ve âtiyen bu yüzden bir çok ihtilâflar çıkmaktadır. Bu kabîl vaziyetlerin önüne geçmek ve kaçak tesbitlerini inzibat altına almak üzere hüküm konulmuştur.

Ziraat encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Ziraat encümeni
Karar No. 5
Esas No. 1/311

4 - XII - 1935

Yüksek Reisliğe

İcra Vekilleri heyetinin 2 - XI - 1935 tarihli toplantısında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan ve encümenimize gönderilen hayvanlar vergisi kanun lâiyhası varidat genel müdürü hazır olduğu halde encümenimizde okunup görüşüldü.

Memleket ekonomi ve müdafaasında çok önemli yeri ve ulusal gelir kaynaklarımızın başlıca ve çiftçiliğimizin temeli olan hayvanlarımızın vergilerinin ekonomik duruma göre indirilmesi yolunda Hükümetin hazırladığı bu lâiyhayı encümenimiz çok yerinde ve isabetli görerek maddelerin çoğunu olduğu gibi kabul etmiştir.

Yalnız ikinci maddedeki muafiyetler kısmına bulaşık hastalık yüzünden kayid zamanında ölen hayvanlar için (G) fıkrası konulmuş ve hayvanlarımızın tesbiti bakımından çiftçiye daha kolaylık gösterilmiş olacağı düşüncesiyle kayid ve yoklama müddetleri daha ileri alınmıştır.

15 nci maddeye celep hayvanlarını bir yerden başka yere götürmek isteyenlerin harca-rahları kendileri tarafından verilmek üzere yoklama memuru isteyebilecekleri hakkında hüküm konması hem celep esnafına bir kolaylık olmak hem de yoklama sırasında hayvan ve et fiatlarının bu yüzden yükselmesine meydan verilmemek bakımından lüzumlu görülmüştür.

Merinos koyunlarımızın memleket dokuma sanayiindeki önemi göz önünde tutularak çiftçilerimizin rağbetini uyandırmak üzere bunlardan hayvan başına 25 kuruş alınması kararlaştırılarak 18 nci maddeye ona göre hüküm konmuştur.

Sıcak, soğuk ve ılık iklimleri içinde toplanan memleketimiz vergi tahsilâtının az çok bu seyri takib edebilmesi bakımından taksit zamanlarımızın temmuz ve agustos aylarının ilk haftaları olarak belli edilmesine Maliye vekili salâhiyetli kılınmıştır.

Havalelerine göre Maliye encümenine gönderilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Ziraat En. Reisi	M. M.	Kâtib
İzmir	Manisa	Bolu
<i>B. Kökey</i>	<i>Yaşar Özey</i>	
Aza	Aza	Aza
Seyhan	Bolu	Kırşehir
<i>Tevfik Tarman</i>	<i>M. Kuzay</i>	<i>A. Esen</i>
Aza	Aza	Aza
Konya	Balıkesir	Maraş
<i>C. Tekin</i>	<i>H. Selçuk</i>	<i>Nuri Ural</i>
Aza	Aza	Aza
Niğde	Ankara	Ankara
<i>C. Oral</i>	<i>H. Çarpan</i>	<i>M. Ayaşlı</i>

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye encümeni
Karar No. 24
Esas No. 1/311

23 - XII - 1935

Yüksek Reisliğe

1839 sayılı hayvanlar vergisi kanunu yerini tutmak üzere hazırlanıp Başvekâletin 7 teşrinisani 1935 tarih ve 6/3285 sayılı tezkeresiyle Büyük Meclise sunulan ve Ziraat encümenince müzakereden sonra encümenimize tevdi

olunan kanun lâiyhası tetkik ve müzakere olundu:

Lâiyha hayvanlar vergisinin nisbetini bu günün iktisadî zaruretlere uygun bir hale getirmiş ve hayvan vergilerini % 20 ile 66

arasında indirmiştir. Yurd servetinde büyük bir millî varlık olan hayvanlarımızın korunması ve bilhassa en iyi ihrac malmız olması itibarile de vergi tahfifi yolile dış pazarlara satışının temini hususunda Hükûmetee alınan karara encümenimiz tamamilen iştirak etmiştir.

Nisbetlerde tadil yapılırken hayvanlar vergisi kanununun son yılların tecrübesine dayanarak yeni baştan tetkik ve tedvini de faydalı görülmüştür.

Maddelerin müzakeresinde encümenimiz lâ-yihada gerek tertib ve gerek ifade itibarile bazı tadiller yapmıştır. Bu tadillerin ana hatları şu suretle icmal edilebilir:

Ziraat encümeni kayid müddeti içinde bu-laşık hastalık yüzünden kordon konulan hayvanların ölenlerini vergiden istisna etmiştir. Verilen izahata göre, encümenin koyduğu kayidler, muafiyetin tatbikını ender bir ihtimalle hasretmektedir. Kayidlerin biraz genişletilmesi ise suistimallere meydan vereceğinden encümenimiz ender bir ihtimal için konulan kayidin tatbikatta bir çok fenalıklara yol açmasını doğru bulmamış ve fıkraı tayyelemiştir.

Kayid işlerinde muhtarlarla ihtiyar heyetinin yalnız tesbit vazifesile kalmayıb mükelleflerin beyanı üzerine de mesuliyet tevcihini mucib derecede mütalealarını ilâve etmelerini Encümenimiz muvafık görmüş ve lâ-yihanın bu hükümlerini tasvipte karşılamıştır.

Yoklamalarda kayid dışı çıkan hayvanlar için tutulacak zabıt varakalarına hayvan sahibleri de imza koyarlar. Bunların imtinaı halinde muhtarın veya ihtiyar meclisi azasından birinin imzası şarttır. Teklifte bu hüküm mutlak konulmuştur. Encümenimiz yoklamalardaki fazlaların en çok köylere uzak yerlerde çıktığını göz önüne alarak köyler dışında zabıt varakalarının hazır bulunanlara imza ettirilmesi kaydini maddeye bir fıkra olarak eklemiştir.

Hayvanların kayid ve yoklama müddetleri içinde köyden köye nakilleri için lâ-yihaya hükümler konulmuştur. Kayid ve yoklama müddetleri arasında yapılacak nakillerde hangi hükümün tatbik edildiği söylenilmediğinden Encümenimiz keyfiyeti tasrih etmiştir.

Verginin tahakkuk ve tebliğine aid hükümler Encümenimizde tavzih edilmiş ve mükellefe ceza terettüb eden hallerde keyfiyetin mutlaka kendisine tebliği esası kabul olunmuştur.

Lâyihada hayvanlar vergisinin mahallî itiraz komisyonlarınca katî mahiyette tetkiki teklif edilmiştir. Encümenimiz bu verginin de temyizen tetkikini faydalı bulmuştur. Hayvanlar vergisinin yalnız itiraz komisyonunda ve bir defaya mahsus olarak tetkiki; bazı hataların tashih edilememesini intac edeceğinden Encümenimiz başka vergilerde olduğu gibi hayvanlar vergisinin de ikinci bir tetkike tâbi olmasını zarurî bulmuştur. Gerçi bu, verginin tahakkuk mahiyeti; evrak üzerinde bir karara varmayı güçleştirirse de Encümenimiz vergi adaletinin müeyyede kuvveti olan temyiz hakkının hayvanlar vergisi mükellefinden esirgenilmesi için mutlak bir zaruret duymamıştır. İtiraz komisyonlarının kararı da idarî mahiyette olduğundan Devlet şûrasına her zaman müracaat edilebilir. Halbuki vergiye aid son tetkiklerin ihtisas noktasından vergi temyiz komisyonlarında tetkiki prensip icabıdır. Bu itibarla encümenimiz bu verginin merkezdeki kazanç temyiz komisyonu nezdinde temyiz edilebilmesini 21 nei maddeye ilâve etmiş ve halen temyizde olan taleblere aid muvakkat hükmü lâ-yihanın sonundan kaldırmıştır.

Hayvanlar vergisinin tahakkukuna aid bütün kayitlerle, bu tahakkuk zaruretile tanzim edilen ilmühaber ve tezkere zabıt varakası gibi evrakın puldan ve tayyare resminden muaf olduğunu gösterir bir madde encümenimizce lâ-yihaya ilâve edilmiştir. Evvelce de bu husus bir talimatname ile temin edilmiş, ancak geçen yıl çıkan ve damga resminin teşmiline aid olan kâ-nunda bu vergiye aid evrakın zikredilmemesi bunları da mükellefiyet çerçevesi içine almıştır. vergilerin tahakkuk işlerinde mükellefin ayrıca pul resmine tâbi tutulması yerinde olmadığı gibi şehirlerden uzak mıntakalarda yapılan hayvan vergisi tahakkuk işleri için pul mükellefiyetinin yerine getirilmesi de bir çok güçlük doğuracağından encümenimiz ötedenberi mevcut muafiyetin sarihan ifadesini faydalı bulmuştur.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi kılınmak üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Maliye E. Reisi	M. M.	Kâtib
Bayazıt	Isparta	Çankırı
<i>Ihsan Tav</i>	<i>Kamâl Ünal</i>	<i>M. Önsay</i>
İstanbul	Kars	Aydın
<i>Y. Yazıcı</i>	<i>Ö. Küntay</i>	<i>Adnan</i>
Yozgad	Kocaeli	
<i>E. Draman</i>	<i>Ali Dikmen</i>	

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
Mazbata No. 44
Esas No. 1/311

7 - I - 1936

Yüksek Reisliğe

Hayvanlar vergisi hakkında olup Başvekâletin 7 teşrinisani 1935 tarih ve 6/3282 numaralı tezkeresile Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası Ziraat ve Maliye encümenlerinin mazbatalarile birlikte encümenimize verilmiş olmakla Maliye vekili Fuad Ağralı bulunduğu halde okundu ve konuşuldu:

Malûm olduğu veçhile Cihan buhranının iptidai maddelerin ve bilhassa toprak mahsullerinin kıymeti üzerinde yaptığı menfi tesirler hayvanların kıymet ve gelirlerinde de mevcuttur.

Hayvan vergisi hakkında öteden beri mevcut vergi sistemimize göre bu mükellefiyete hayvanın cins ve adedi matrah ittihaz edilmekte bulunduğundan ve henüz kıymet veya irad esasının tatbiki cihetine gidilememekte

olduğuna binaen bu vergide kıymetlerin ve gelirlerin artması ve eksilmesi nisbetinde azalıp çoğalma gibi alestikî bir vaziyet yoktur. Çiftçi ve müstahsılın korunması ve millî servetimiz arasında mühim bir yer tutan hayvanlarımızın çoğalması amaçlarını gözeten Hükümetimizce, bu lâyiha ile bu vergi üzerinde hayvanların cinsine göre % 20 den % 66 ya kadar bir tenzilât icrası teklif edilmekte ve - Devletin gerek aslı vazifelerinin ifası ve gerek iktisadî inkişafımızın temini hususunun zarurî kıldığı masrafların artmakta olmasına rağmen - Devlet varidatından aşağıdaki rakamlara göre geçen seneye nisbetle beş milyon liralık bir fedakârlığa katlanıldığı anlaşılmaktadır.

Cinsi	Hayvan adedi	Beher baş için alman vergi miktarı	Verginin tutarı	Lâyiha ile teklif olunan vergi miktarı	Tenzilât nisbeti %	Tenzilâtın tutarı
Koyun	12 435 638	50	6 217 819	40	20	1 243 563
Kılkeçi	6 777 866	50	3 388 933	40	20	677 786
Tiftik	2 743 138	40	1 097 255	30	25	274 313
Deve	93 703	200	187 406	100	50	93 703
Manda	540 184	150	810 276	75	50	405 138
Sığır	5 370 248	90	4 833 224	60	33	1 611 074
At	600 564	125	750 705	60	52	390 366
Eşek	978 315	50	489 157	25	50	244 578
Katır	51 211	125	64 012	60	52	33 287
Domuz	1 609	300	4 827	100	66	3 218
Yekûn	29 592 476		17 843 614			4 977 026

Malum olduğu üzere tahsilâtta hayvan cinsine göre % 24 den 37 ye kadar olan kısmı vilâyet ve maarif hissesi olarak tefrik edilmekte ve % 1 den 4 e kadar olan kısmı da Tayyare resmini teşkil etmekte olduğundan hayvan vergisi olarak 1935 bütçesinde görülen Hazine hissesi 10 650 000 liradan ibaret idi.

Binaenaleyh, eski vaziyet devam etseydi, bu tenzilâtta takriben 1,5 - 2 milyon lirası da vilâyet hususî idarelerine aid kalacak idi. Halbuki bina ve arazi vergilerindeki Hazine hissesinin tamamen bu idarelere devredilmesine ve bunda 1934 malî yılı tahsilâtı esas tutulmasına göre bilmukabele Devlet bütçesine intikal edecek olan

hayvan vergisi vilâyet hisselerinin uğrayacağı tenzilât ta Devlet bütçesine intikal etmekte ve bu sebeble 5 milyon liralık tenezzül tamamen Devlet varidatında müessir kalmaktadır.

Yine bu sene memlekette hayatı ucuzlatma ve sıhhi ihtiyaçların teminini kolaylaştırma maksadile ve 1935 bütçesinin Büyük Meclisee kabulünden sonra tuz ve şeker vergi ve resimlerinin ehemmiyetli nisbette tenzili sebebiyle de bütçe varidatında takriben eski istihlâk rakamlarına göre 7 milyon liralık bir fedakârlık iltizam edilmişti. 1935 bütçesinin altı aylık bir tatbik devresinde Devletin umum varidat tahsilâtında geçen seneye nisbetle takriben 2,5 milyon liralık bir fazlalık görülmesi ve tuz ve şeker istihlâkının artmakta bulunması, tuz ve şeker resimlerinin indirilmesine rağmen 1935 tahsilâtının yekûn itibarile tahmin edilen miktarı tutabileceği ümidini vermektedir. Lâyihamın Büyük Meclisee kabulü halinde vergi tenzilinden mütevellid yukarıda yazılan 5 milyon lira raddesindeki noksanın bir kısmının hayvanların artması ile ve diğer bir kısmının da bu lâyiha ile tadat ve yoklama işlerinin daha esaslı ve salim bir şekilde ifasının derpiş edilmiş olması ile temin edilebileceği mülâhaza edilmekte ve binaenaleyh tenzilâtın mütevellid farkın kısmen telâfi edilebileceği unutulmaktadır.

Lâyiha, Ziraat ve Maliye encümenlerince yapılan değişiklikler de göz önünde tutulmak suretile tetkik edilmiş ve pek ehemmiyetsiz tadillerle kabul olunmuştur.

Umumî Heyetin tasvibine konulmak üzere Yüksek Reisliğe sunuldu.

Reis	Reis V.	M. M.
Burdur	Isparta	Trabzon
<i>M. Şeref Özkan</i>	<i>Mükerrem Ünsal</i>	<i>Sırrı Day</i>
Kâtib		
İstanbul	Balıkesir	Çorum
<i>F. Öymen</i>	<i>E. Adakan</i>	<i>M. Cantekin</i>
Edirne	Gümüşane	İzmir
<i>F. Kaltakçı</i>	<i>D. Sakarya</i>	<i>H. İnanç</i>
Mardin	Muş	Ordu
<i>R. Erten</i>	<i>Ş. Çiloğlu</i>	<i>H. Yalman</i>
Seyhan	Sivas	Muş
<i>Naci Eldeniz</i>	<i>R. Başara</i>	<i>Ş. Ataman</i>

Hükûmetin, hayvanlar vergisi kanununda gerek hayvan vergilerinin indirilmesine ve gerek bu vergi işlerinde inzibatı temine yarayacak bazı değişiklikler yapılmasına dair olan tekliflerini faydalı görmekteyim.

Yalnız bunlarla beraber, Encümenimizde de teklif ettiğim gibi, hayvanlar vergisinin tahakkuk usulünün ıslahının da, yani bu günkü hayvan başına maktu vergi almak usulü yerine her yıl, her ilbaylıkta fiatlere göre koyun ve keçiler için konacak orta değer üzerinden vergi almak usulünün konulmasının da fiatlerin ehemmiyetli surette düştüğü bazı yıllarda vergi uygunluğunun ve hayvancılık ekonomisinin korunması ve fiatlerin yükseldiği yıllarda da Hazinesin bu nisbette fazla gelir alması bakımından öncmli faydası olacağı kanaatindeyim.

Çünkü, - çiftçilikte ve nakliyatta kullanıldıkları için Hükûmetin teklif ettiği maktu ve uygun vergiye tâbi olmalarında mahzur olmayan büyük hayvanlar istisna edilir ise küçük hayvanlar için yani koyun, keçi ve domuzlar için yalnız hayvan başına maktu bir vergi tahakkuk ettirmek usulü geçmiş devirlerden kalma, iptidai ve icap eden zamanlarda yurdun hayvancılık ekonomisini ve Hazinesin - kanunla müdahaleye kadar - istifadesini gözetmeyen bir usuldür.

Bu usulün başlıca mahzurunun koyun ve keçi fiatlerinin çok düştüğü üç yıl kadar evvel gördük. Halbuki hayvan başına vergi her yıl konulan orta değer esasına göre azalır veya çoğalır bir usule tâbi olsaydı o zaman mükellefler için ve hayvancılık ekonomimiz için önemli bir durum meydana gelmeyecek idi ve ancak bu gün imkân hâsıl olarak bu kanunla koyun ve keçiler vergisinin de indirilmesine hacet kalmayacak idi. O zaman koyun ve keçiler vergisi gelirinde kendiliğinden hâsıl olabilecek noksanlığı ise bir taraftan verginin fazla kaçağa sebebiyet vermeyecek bir hadde kalması ve diğer taraftan, her yıl olduğu gibi, bütçenin denkleştirilmesinde alacak genel tedbirler karşılayacak idi.

Hülâsa görülüyor ki hayvan fiatları inşede, çıkırsa da mükellefler için hayvancılık ekonomisi için bir tesiri duyulmıyacak, fakat fiatların yükseldiği yıllarda Hazine için hayvan vergisi gelirini kendiliğinden ve vakit kaybetmeden arttıracak bir usule, orta değer üzerinden vergi almak usulüne ihtiyaç vardır. Bu usulün hazır bu lâyiha ile hayvan vergileri nisbetleri

indirilir ve kanun metninde başka bazı değişiklikler yapılır iken konulmasında önümüzdeki malî yıldan itibaren fayda görmekteyim.

Bu usul, verginin bu günkü hayvan başına maktu olarak alınması usulündeki Hazine geliri miktarında bir değişiklik yapılmıyacaktır. Çünkü orta değer esasına göre alınacak verginin nisbetini bu kanun lâyihasile hayvan başına teklif edilen maktu vergiye muadil olmak üzere tayin etmek kabildir. Meselâ koyunlar fiatı bu gün orta olarak 3 lira ise, 40 kuruş maktu vergi bunun yüzde 13 1/2 si kadar bir şey edeceğinden orta değer üzerinden alınacak vergi nisbeti yüzde 13 1/2 olarak kabul edilebilir.

Bu takdirde, 20 koyunu olduğu anlaşılacak bir mükellefin beher koyun için 3 lira hesabı hayvanların değeri olan 60 lira üzerinden yüzde 13 1/2 olarak 8 lira 10 kuruş vergi vermesi icab edecektir. Hayvan başına 40 kuruş maktu vergi hesabı ise 8 lira vermesi lâzım gelecektir ki orta değer esasının kabul edilmesile hayvan vergisi gelirinde, arzettiğim gibi, Hazine aleyhine bir fark olmayacaktır.

Böyle bir fark ancak ileriki yıllarda koyun ve keçi fiatları bu günkü fiatlarından da aşağı düşecek olur ise, görülebilir ki o vakit de bu farkı, yukarıda arzettiğim gibi, bütçede genel muvazene tedbirleri arasında karşılamak kabildir. Bu fedakârlığa mukabil ise bir taraftan Devlet bütçesindeki gelirlerin temeli olan yurd genel ekonomisi içindeki hayvancılık ekonomisini verginin müteessir etmediğini ve diğer taraftan, fiatların yükselebileceği yıllarda Hazinesinin olabilecek fazla gelirini hatırlamak lâzımdır.

Hayvanlara her ilbaylıkta, her yıl orta değerinin nasıl konulması lâzım geleceği hakkındaki düşüncem de şudur:

Her yıl, her ilbaylıkta hayvanlar vergisi işlerine başlanacağı kanunî tarihten iki ay kadar önce, meselâ şubat ayında ilbaylık yönkurulu ile uray kurulundan ve ilbaylık daimî encümeninden mürekkep bir kurul o ilbaylıkta şubat ayına kadar geçen bir yıl içindeki fiatlara göre her cins hayvan için bir orta fiat kor ve bu fiat gelecek malî yıl için vergiye esas tutulur.

Hayvanlar vergisinin ıslahı hakkındaki başka bir düşüncem de şudur:

Kırsı çok ve hayvanları besleme masrafları o nisbette fazla olan ilbaylıklarımızda vergi nisbeti diğer yerlerdekine nisbetle yüzde iki kadar noksan olmalıdır. Mükellefler arasında vergi müsavattı bakımından bu da lâzımdır.

Bu, esasta kabul edilir ise ve bu gün bilfarz koyunların orta fiatı yukarıda arzettiğim gibi 3 lira ise Hazine gelirinde bir eksiklik olmamak için vergi nisbetinin kırsı çok olan yerlerde yüzde 12,5 ve başka yerlerde yüzde 14,5 olması doğru olur.

Hayvanlar vergisinin, bu arzettiğim iki esas dairesinde ıslahını, bundan üç yıl kadar önce Kamutay Yüksek Başkanlığımıza sunduğum ve Tarım encümeni de kalan lâyihamda da teklif etmiştim. Bu münasebetle de arz ediyorum. Çünkü bu tedbirlerin de yurd hesabına faydalı olacağı hakkındaki kanaatimde musırrım.

Sivas
Remzi Çiner

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Hayvanlar vergisi kanun lâyhası

MADDE 1 — Türkiye Cumhuriyeti hududu içinde bulunan koyun, kılkeçi, tiftik keçi, sığır, manda, at, (iğdiş, kısrak, katır), deve, eşek ve domuzlar bu kanun mucibince vergiye tâbidirler.

Vergi mükellefiyeti her yıl kayid müddetinin girmesile torettüb eder.

Malî sene girdikten sonra ecnebi memleketlerden Türkiyeye ithal edilen hayvanlardan o sene için vergi almımaz.

MADDE 2 — Aşağıda yazılı hayvanlar vergiden muafırlar:

a) Bu kanun mucibince hayvanların, kaydinin yapıldığı malî yıl içinde doğan davarlar ve domuzlar,

b) Bu kanun mucibince hayvanların kaydine başlandığı tarihte henüz iki yaşını bitirmemiş at, iğdiş, kısrak, katır ve eşekler,

c) Hükümetçe tayin olunacak şerait dairesinde memleket dahil ve haricinden tedarik edilip damızlık oldukları resmî vesikalarla teyid olunan aygır, boğa, teke, koç ve eşekler,

d) Nakliyatta kullanılmaları itibarile sahipleri kazanç vergisine tâbi tutulan hayvanlar,

e) Devlete aid hayvanlarla kanunen binek hakkı olan zabitlerin ve efradın ve kanunları mucibince umumî, mülhak ve hususî bütçelerden hayvan yem bedeli alan memur ve müstahdemlerin binek hayvanları,

f) Hususî kanunları mucibince vergiden muaf tutulmuş olan hayvanlar.

ZİRAAT ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Hayvanlar vergisi lâyhası

MADDE 1 — Türkiye Cumhuriyeti hududu içinde bulunan koyun, kılkeçi, tiftik keçi, sığır, manda, at (İdiş, aygır, kısrak), katır, deve, eşek ve domuzlar bu kanun mucibince vergiye tâbidirler.

Vergi mükellefiyeti her yıl kayid müddetinin girmesile ertesi yıl için başlar.

Malî sene girdikten sonra ecnebi memleketlerden Türkiyeye ithal edilen hayvanlardan o sene için vergi almımaz.

MADDE 2 — Aşağıda yazılı hayvanlar vergiden muafırlar.

a) Bu kanun mucibince hayvanlarını, kaydinin yapıldığı malî yıl içinde doğan davarlar ve domuzlar,

b) Bu kanun mucibince hayvanların kaydine başlandığı tarihte henüz iki yaşını bitirmemiş sığır, manda ve develerle henüz üç yaşını bitirmemiş at (İdiş, aygır, kısrak), katır ve eşekler,

c) Hükümetçe tayin olunacak şerait dairesinde memleket dahil ve haricinden tedarik edilip damızlık oldukları resmî vesikalarla teyid olunan aygır, boğa, teke, koç, eşek ve aygırlar,

d) Nakliyatta kullanılmaları itibarile sahipleri kazanç vergisine tâbi tutulan hayvanlar,

e) Devlete aid hayvanlarla kanunen binek hakkı olan zabitlerin ve efradın ve kanunları mucibince umumî, mülhak ve hususî bütçelerden hayvan yem bedeli alan memur ve müstahdemlerin binek hayvanları,

f) Hususî kanunları mucibince vergiden muaf tutulmuş olan hayvanlar,

g) Bulaşık hastalık yüzünden sürüsünde telefataş gösteren hayvan sahipleri kayid müddeti içinde keyfiyeti haber verir ve Hükümet baytarı tarafından bulaşıcı hastalık belli edilerek kordon konulursa bu hastalıktan öldüğü mezkûr baytar tarafından raporla belli edilen hayvanlar.

MALİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Hayvanlar vergisi kanunu lâyihası

Verginin mevzuu

MADDE 1 — Türkiye Cümhuriyeti hududu içinde bulunan koyun, kılkeçi, tiftik keçi, sığır, manda, at (idiş, aygır, kısrak), katır, deve, eşek ve domuzlar bu kanun mucibince vergiye tabidirler.

Vergi mükellefiyeti her yıl kayıt müddetinin girmesile ertesi malî yıl için başlar.

Malî yıl girdikten sonra ecnebi memleketlerden Türkiyeye ithal edilen hayvanlardan o yıl için vergi alınmaz.

Muafiyetler

MADDE 2 — Aşağıda yazılı hayvanlar vergiden muafırlar:

a) Bu kanun mucibince hayvanların, kaydını yapıldığı malî yıl içinde doğan davarlar ve domuzlar,

b) Bu kanun mucibince hayvanların kaydına başlandığı tarihte henüz iki yaşını bitirmemiş sığır, manda ve develerle henüz üç yaşını bitirmemiş at (idiş, aygır, kısrak) katır ve eşekler.

c) Hükûmetçe tayin olunacak şerait dairesinde memleket dahil ve haricinden tedarik edilip damızlık oldukları resmî vesikalarla tayit olunan aygır, boğa, teke, koç ve eşek aygırlar,

d) Nakliyatta kullanılmaları itibarile sahipleri kazanç vergisine tâbi tutulan hayvanlar,

e) Devlete aid hayvanlarla kanunen binek hakkı olan zabıtların ve efradın ve kanunları mucibince umumî, mülhak ve hususî bütçelerden hayvan yem bedeli alan memur ve müstahdemlerin binek hayvanları,

f) Hususî kanunları mucibince vergiden muaf tutulmuş olan hayvanlar.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Hayvanlar vergisi kanunu lâyihası

MADDE 1 — Maliye encümeninin birinci maddesi aynen kabul

MADDE 2 — Aşağıda yazılı hayvanlar vergiden muafırlar:

A - Bu kanun mucibince hayvanların kaydını yapıldığı malî yıl içinde doğan davarlar (Koyun, kılkeçi, merinos koyunu, tiftik keçi) ve domuzlar.

Maliye encümeninin B, C, D, E, F fıkraları aynen kabul

G - Bulaşık hastalık yüzünden sürüsünde telefata baş gösteren hayvan sahipleri kayıt müddeti içinde keyfiyeti haber verir ve Hükûmet baytarı tarafından bulaşıcı hastalık belli olarak o müddet içinde kordon konulmak şartile bu hastalıktan öldüğü mezkûr baytar tarafından raporla belli edilen hayvanlar.

Hü.

MADDE 3 — Hayvanlar vergisini hayvan sahipleri verir. Hayvan kimin elinde bulunursa sahibi hükmündedir.

MADDE 4 — Her sene mart ayı başında valiler, kaymakamlar, nahiye müdürleri, köy ihtiyar meclislerine kayid zamanmm yaklaştığını hayvanların kayid ve tesbiti için kayid defter ve ilmühaberlerini almamış iseler gelib adamlarını ve kayid ve tesbit muamelesini usulü dairesinde ve muntazam surette zamanı geçmeden yapmalarını ve okur yazarları bulunmayan köy meclislerine okur yazar kimselerin yardımlarını temin zmnında alacakları tedbirleri yazı ile veya şifahen bildirmek vazifesile mükelleftirler.

Vali ve kaymakamlar, lüzum görülen köylerde kayid muamelesini yapmak üzere vilâyet ve kazanın maaşlı veya ücretli memurlarından, münasib göreceklerini köy ihtiyar meclislerine yardım için gönderebilirler. Bu memurlara kanunî harcırahları verilir.

MADDE 5 — Hayvanlar 6 ncı maddede yazılı kayid müddeti içinde hangi mahalle veya köyde bulunursa o mahalle veya köyde kaydedilir. Geçici hayvanlar, kayid müddeti içinde buldukları yere en yakın mahallerden birinde geçici oldukları ve nereden geldikleri işaret edilmek şartile kaydettirilir. Bu hayvanların sahipleri alacakları kayid ilmühaberlerle ilk uğrayacakları kaza varidat idaresine müracaatla vergilerini taksite tâbi olmaksızın öderler veya teminata bağlarlar. Ödeme veya teminat mukabilinde alacakları nakil tezkeresile hayvanlarını sevkederler.

MADDE 6 — Bu kanun mucibince vergi alınacak hayvanlar için her malî yıldan evvel gelen mart ayının 16 ncı gününden 31 nci günün akşamına kadar sahiplerinin beyanları kaydedilir. Hayvan sahipleri bu müddetler içinde şehir ve kasabalarda belediyelere ve köylerde ihtiyar meclislerine müracaatla hayvanlarının nevi ve adedini, erkek veya dişi olduklarını beyan ederek belediyelerde veya ihtiyar meclis-

Zr. E.

MADDE 3 — Hayvanlar vergisini hayvan sahipleri verir. Hayvan kimin elinde bulunursa sahibi hükmündedir.

MADDE 4 — Her sene martın 15 inde valiler, kaymakamlar, nahiye müdürleri, köy ihtiyar meclislerine kayit zamanmm yaklaştığını hayvanların kayit ve tesbiti için kayit defter ve ilmühaberlerini almamış iseler gelib adamlarını ve kayit ve tesbit muamelesini usulü dairesinde ve muntazam surette zamanı geçmeden yapmalarını ve okur yazarları bulunmayan köy meclislerine okur yazar kimselerin yardımlarını temin zmnında alacakları tedbirleri yazı ile veya şifahen bildirmek vazifesile mükelleftirler.

Vali ve kaymakamlar lüzum görülen köylerde kayit muamelesini yapmak üzere vilâyet ve kazanın maaşlı veya ücretli memurlarından münasib göreceklerini köy ihtiyar meclislerine yardım için gönderebilirler. Bu memurlara kanunî harcırahları verilir.

MADDE 5 — Hayvanlar, 6 ncı maddede yazılı kayit müddeti içinde hangi mahalle veya köyde bulunursa o mahalle veya köyde kaydedilir. Geçici hayvanlar, kayit müddeti içinde buldukları yere en yakın mahallerden birinde geçici oldukları ve nereden geldikleri işaret edilmek şartile kaydettirilir. Bu hayvanların sahipleri alacakları kayit ilmühaberlerle ilk uğrayacakları kaza varidat dairesine müracaatla vergilerini taksite tâbi olmaksızın öderler veya teminata bağlarlar. Ödeme veya teminat mukabilinde alacakları nakil tezkeresile hayvanlarını sevkederler.

MADDE 6 — Bu kanun mucibince vergi alınacak hayvanlar için her malî yıldan evvel gelen nisan ayının birinci gününden 15 nci günün akşamına kadar sahiplerinin beyanları kaydedilir. Hayvan sahipleri bu müddetler içinde şehir ve kasabalarda belediyelere ve köylerde ihtiyar meclislerine müracaatla hayvanlarının nevi ve adedini, erkek veya dişi olduklarını beyan ederek belediyelerde veya

Mal. E.

Verginin mükellefi

MADDE 3 — Hayvanlar vergisini hayvan sahipleri verir. Hayvan kimin elinde bulunursa sahibi hükmündedir.

Kayid işleri

MADDE 4 — Her yıl martın on beşinde valiler, kaymakamlar, nahiye müdürleri, köy ihtiyar meclislerine kayid zamanının yaklaştığını hayvanların kayid ve tesbiti için kayid defter ve ilmühaberlerini almamış iseler gelip olmalarını ve kayid ve tesbit muamelesini usulü dairesinde ve muntazam surette zamanı geçmeden yapmalarını ve okur yazarları bulunmayan köy meclislerine okur yazar kimselerin yardımlarını temin zmnında alacakları tedbirleri yazı ile veya şifahen bildirmek vezifesile mükelleftirler.

Vali ve kaymakamlar lüzum görülen köylerde kayid muamelesini yapmak üzere vilâyet ve kazanın maaşlı veya ücretli memurlarından münasib göreceklerini köy ihtiyar meclislerine yardım için gönderebilirler. Bu memurlara kanunî harcırahları verilir.

MADDE 5 — Hayvanlar, 6 ncı maddede yazılı kayid müddeti içinde hangi mahalle veya köyde bulunursa o mahalle veya köyde kaydedilir. Geçici hayvanlar, kayid müddeti içinde buldukları yere en yakın mahallerden birinde geçici oldukları ve nereden geldikleri işaret edilmek şartile kaydettirilir. Bu hayvanların sahipleri alacakları kayid ilmühaberleriyle ilk uğrayacakları kaza varidat dairesine müracaatla vergilerini taksite tâbi olmaksızın öderler veya teminata bağlarlar. Ödeme veya teminat mukabilinde alacakları nakil tezkeresile hayvanlarını sevkedirler.

MADDE 6 — Bu kanun mucibince vergi alacak hayvanlar için her mali yıldan evvel gelen nisan ayının birinci gününden on beşinci günü akşamına kadar sahiblerinin beyanları kaydedilir. Hayvan sahipleri bu müddetler içinde şehir ve kasabalarda belediyelere ve köylerde ihtiyar meclislerine müracaatle hayvanlarının nevi ve adedini, erkek veya dişi olduklarını beyan ederek belediyelerde veya

B. E.

MADDE 3 — Maliye encümeninin 3 ncü maddesi aynen kabul

MADDE 4 — Maliye encümeninin 4 ncü maddesi aynen kabul

MADDE 5 — Maliye encümeninin 5 nci maddesi aynen kabul

MADDE 6 — Maliye encümeninin 6 ncü maddesi aynen kabul

Hü.

leri nezdinde açılmış olan kayid defterlerine kaydettirmeğe ve defteri imza eylemeğe ve yazı bilmiyorsa mühürlemeğe ve kaydettirdiği hayvanların aded ve nevilerini gösterir belediye veya muhtar ve ihtiyar meclislerinin resmî mühür ve imzalarile tasdikli kayid ilmühaberi almağa mecburdur. Hayvan sahibi yazı bilmez ve mühürü de olmazsa parmak bastırılır ve keyfiyet kayid defterine şerholunur.

Kayid ilmühaberleri hayvanların başında bulunan kimseler tarafından saklanarak yoklama ve taksit müddetleri içinde alâkadar memurlara gösterilir.

MADDE 7 — İkinci maddenin (C) ve (D) fıkralarında yazılı hayvanların da kayid müddeti içinde kayid defterlerine yazdırılması mecburidir. Bu nevi hayvanlar kaydettirildiği sırada kazanç vergisine tâbi olanlar için vergi karneleri veya ruhsat tezkerelerile vergi makbuzları ve damızlıklar için buna aid resmî vesaik gösterilerek deftere işaret ettirilir ve kayid ilmühaberlerine de bu cihetler dercolunur.

MADDE 8 — Hudutlarda hattı fâsılın öte tarafında otlatmak hakkını haiz olan kimseler de kayid zamanında hudud haricinde bulunan hayvanlarını ikamet ettikleri mahalde kayid defterine yazdırmağa mecburdurlar. Bu kimseler kayid zamanında hududun dışında buldukları takdirde hayvanlarının nevi ve adedini erkek veya dişi olduklarını gösteren bir beyannameyi mensub oldukları kaza varidat idaresine vermekle mükelleftirler. Bu beyannameler verginin tahakkukuna esas olur.

MADDE 9 — Şehir ve kasabalarda belediyeler ve köylerde ihtiyar meclisleri kayid müddeti bittikten sonra kayid defterinin bir suretini alıkoyarak mükelleflerce imzalanmış olan aslını resmî mühür ve imzalarile tasdikli olarak en geç nisanın yedinci günü akşamına kadar köy veya mahallenin birinci derecede bağlı bulunduğu en büyük mülkiye memuruna makbuz mukabilinde verirler.

Köy muhtar ve ihtiyar meclisleri mükellef-

Zr. E.

ihiyar meclisleri nezdinde açılmış olan kayid defterlerine kaydettirmeğe ve defteri imza eylemeğe ve yazı bilmiyorsa mühürlemeğe ve kaydettirdiği hayvanların aded ve nevilerini gösterir belediye veya muhtar ve ihtiyar meclislerinin resmî mühür ve imzalarile tasdikli kayid ilmühaberleri almağa mecburdur. Hayvan sahibi yazı bilmez ve mühürü de olmazsa parmak bastırılır ve keyfiyet kayid defterine şerholunur.

Kayid ilmühaberleri hayvanların başında bulunan kimseler tarafından saklanarak yoklama ve taksit müddetleri içinde alâkadar memurlara gösterilir.

MADDE 7 — İkinci maddenin (C) ve (D) fıkralarında yazılı hayvanların da kayid müddeti içinde kayid defterlerine yazdırılması mecburidir. Bu nevi hayvanlar kaydettirildiği sırada kazanç vergisine tâbi olanlar için vergi karneleri veya ruhsat tezkerelerile vergi makbuzları ve damızlıklar için buna aid resmî vesaik gösterilerek deftere işaret ettirilir ve kayid ilmühaberlerine de bu cihetler dercolunur.

MADDE 8 — Hudutlarda hattı fâsılın öte tarafında otlatmak hakkını haiz olan kimseler de kayid zamanında hudud haricinde bulunan hayvanlarını ikamet ettikleri mahalde kayid defterine yazdırmağa mecburdurlar. Bu kimseler kayid zamanında hududun dışında buldukları takdirde hayvanlarının nevi ve adedini, erkek veya dişi olduklarını gösteren bir beyannameyi mensub oldukları kaza varidat idaresine vermekle mükelleftirler. Bu beyannameler verginin tahakkukuna esas olur.

MADDE 9 — Şehir ve kasabalarda belediyeler ve köylerde ihtiyar meclisleri kayid müddeti bittikten sonra kayid defterinin bir suretini alıkoyarak mükelleflerce imzalanmış olan aslını resmî mühür ve imzalarile tasdikli olarak en geç nisanın 22 nci günü akşamına kadar köy veya mahallenin birinci derecede bağlı bulunduğu en büyük mülkiye memuruna makbuz mukabilinde verilir. Köy muhtar ve ihtiyar meclisleri mükelleflerin beyanlarının doğruluğunu

Mal. E.

B. E.

ihtiyar meclisleri nezdinde açılmış olan kayid defterlerine kaydettirmeğe ve defteri imza eylemeğe ve yazı bilmiyorsa mühürlemeğe ve kaydettirdiği hayvanların aded ve nevilerini gösterir belediye veya muhtar ve ihtiyar meclislerinin resmî mühür ve imzalarile tasdikli kayid ilmühâberleri almağa mecburdur. Hayvan sahibi yazı bilmez ve mühürü de olmazsa parmak bastırılır ve keyfiyet kayid defterine şerholunur. Kayid ilmühâberleri hayvanların başında bulunan kimseler tarafından saklanarak yoklama ve taksit müddetleri içinde alâkadar memurlara gösterilir.

MADDE 7 — İkinci maddenin (c) ve (d) fıkralarında yazılı hayvanların da kayid müddeti içinde kayid defterlerine yazdırılması mecburidir. Bu nevi hayvanlar kaydettirildiği sırada kazanç vergisine tâbi olanlar için vergi karneleri veya ruhsat tezkerelerile vergi makbuzları ve damızlıklar için buna aid resmî vesaik gösterilerek deftere işaret ettirilil ve kayid ilmühâberlerine de bu cihetler dercolunur.

MADDE 8 — Hududlarda hattı fasılm öte tarafında otlatmak hakkını haiz olan kimselerde kayid zamanında hudud haricinde bulunan hayvanlarını ikamet ettikleri mahalde kayid defterine yazdırmağa mecburdurlar. Bu kimseler kayid zamanında hududun dışında buldukları takdirde hayvanlarının nevi ve adedini erkek veya dişi olduklarını gösteren bir beyannameyi mensub oldukları kaza varidat idaresine vermekle mükelleftirler. Bu beyannameler verginin tahakkukuna esas olur.

MADDE 9 — Şehir ve kasabalarda belediyeler ve köylerde ihtiyar meclisleri kayid müddeti bittikten sonra kayid defternin bir suretini alıkoyarak Mükelleflerce imzalanmış olan aslını resmî mühür ve imzalarile tasdikli olarak en geç nisanın yirmi ikinci günü akşamına kadar köy veya mahallenin birinci derecede bağlı bulunduğu en büyük mülkiye memuruna makbuz mukabilinde verirler.

Köy muhtar ve ihtiyar meclisleri mükellefle-

MADDE 7 — İkinci maddenin (C) ve (D) fıkralarında yazılı hayvanların da kayid müddeti içinde kayid defterlerine yazdırılması mecburidir. Bu nevi hayvanlar kaydettirildiği sırada kazanç vergisine tâbi olanlar için o senenin kazanç vergisi taksitlenrini tediye ettiğine dair kaydi havi vergi karneleri veya ruhsat tezkerelerile vergi makbuzları ve damızlıklar için buna aid resmî vesaik gösterilerek deftere işaret ettirilil ve kayid ilmühâberlerine bu cihetler dercolunur.

MADDE 8 — Maliye encümenininin 8 nci maddesi aynen kabul

MADDE 9 — Maliye encümenininin 9 ncu maddesi aynen kabul

Hü.

lerin beyanlarının doğruluğunu araştırmak ve beyanları hakikate uymadığı anlaşılmalrın isimlerini ve gizledikleri hayvanların cins ve adedi hakkındaki bilgilerini muhtevi bir mazbata yaparak bunu da kayıt defterleriyle beraber en büyük mülkiye memuruna vermekle mükelleftirler.

Mülkiye memurları bu defter ve mazbataları aldıklarının ertesi gününden itibaren iki gün içinde makbuz mukabilinde en büyük maliye memuruna tevdi ederler.

MADDE 10 — Kayıt defterlerinin maliye dairelerine tevdi için 9 ncu maddede tayin olunan müddetin bitmesini takib eden günden mayısın yirminci günü akşamına kadar bilûmum hayvanların yoklaması yapılır.

MADDE 11 — Yoklamalar, mesul bir kol başının idaresi altında en az üç kişilik kollar marifetile yapılır. Bu kollar her sene nisanın ilk haftası içinde mahallin en büyük mülkiye memurunun reisliğinde en büyük Maliye memurule vilâyetlerde varidat müdürü ve kazalarda varidat memuru ve jandarma kumandanından müteşekkil olarak toplanacak heyet tarafından maaş veya ücretli memurlarla jandarma arasından seçilir. Bu heyet civar vilâyet ve kazalarla da muhabere ederek yoklama mntakalarını ve civar vilâyet ve kaza kollarile buluşma mahal ve zamanlarını tayin eder.

Vali ve kaymakamlar, keçit yerlerini tutturmak ve yoklamada inzibatı temin etmek suretile yoklama kollarının vazifesini kolaylaştıracak her türlü tedbiri almakla mükellef ve mesuldürler.

MADDE 12 — Yoklama kolları, mntakaları dahilinde hayvanların buldukları mahaller ile ahır, mandra, ağıl gibi yerleri, geçit ve meraları yoklayarak, kayıt defterinde yazılı miktarlara ve sahiblerinin ellerindeki kayıtları

Zr. E.

araştırmak ve beyanları hakikate uymadığı anlaşılmalrın isimlerini ve gizledikleri hayvanların cins ve adedi hakkındaki bilgilerini muhtevi bir mazbata yaparak bunu da kayıt defterleriyle beraber en büyük mülkiye memuruna vermekle mükelleftirler.

Mülkiye memurları bu defter ve mazbataları aldıklarının ertesi gününden itibaren iki gün içinde makbuz mukabilinde en büyük maliye memuruna tevdi ederler.

MADDE 10 — Kayıt defterlerinin Maliye dairelerine tevdi için 9 ncu maddede tayin olunan müddetin bitmesini takib eden günden mayısın 20 nci günü akşamına kadar bilûmum hayvanların yoklaması yapılır.

MADDE 11 — Yoklamalar, mesul bir kol başının idaresi altında en az üç kişilik kollar marifetile yapılır. Bu kollar her sene nisanın 3 ncü haftası sonuna kadar mahallin en büyük mülkiye memurunun reisliğinde, en büyük maliye memurule vilâyetlerde varidat müdürü ve kazalarda varidat memuru ve jandarma kumandanından müteşekkil olarak toplanacak heyet tarafından maaş veya ücretli memurlarla jandarma arasından seçilir. Bu heyet civar vilâyet ve kazalarla da muhabere ederek yoklama mntakalarını ve civar vilâyet ve kaza kollarile buluşma mahal ve zamanlarını tayin eder.

Vali ve kaymakamlar, geçit yerlerini tutturmak ve yoklamada inzibatı temin etmek suretile yoklama kollarının vazifesini kolaylaştıracak her türlü tedbiri almakla mükellef ve mesuldürler. Bu işler en son nisanın 22 sine kadar bitirilir.

MADDE 12 — Yoklama kolları, mntakaları dahilinde hayvanların buldukları mahaller ile ahır, mandra, ağıl gibi yerleri, geçit ve meraları yoklayarak, kayıt defterinde yazılı miktarlara ve sahiblerinin ellerindeki ka-

Mal. E.

rin beyanlarının doğruluğunu araştırmak ve beyanları hakikate uymadığı anlaşılanların isimlerini ve gizledikleri hayvanların cins ve adedi hakkındaki bilgilerini muhtevi bir mazbata yapılarak bunu da kayıd defterleriyle beraber en büyük mülkiye memuruna vermekle mükelleftirler.

Belediyesi olan köylerde bu fıkralardaki muhtar ve ihtiyar meclislerine aid vazifeler belediyelerce yapılır.

Mülkiye memurları bu defter ve mazbataları aldıklarının ertesi gününden itibaren iki gün içinde makbuz mukabilinde en büyük Maliye memuruna tevdi ederler.

Yoklama

MADDE 10 — Kayıd defterlerinin Maliye dairelerine tevdi için 9 ncu maddede tayin olunan müddetin bitmesini takib eden günden mayıs yirminci günü akşamına kadar bilûmum hayvanların yoklaması yapılır.

MADDE 11 — Yoklamalar, mesul bir kol başının idaresi altında en az üç kişilik kollar marifetile yapılır. Bu kollar her yıl nisanın üçüncü haftası sonuna kadar mahallin en büyük mülkiye memurunun reisliğinde en büyük Maliye memuruna vilâyetlerde varidat müdürü ve kazalarda varidat memuru ve jandarma kumandanından müteşekkil olarak toplanacak heyet tarafından maaş veya ücretli memurlarla jandarma arasından seçilir. Bu heyet civar vilâyet ve kazalarla da muhabere ederek yoklama mmtakalarını ve civar vilâyet ve kaza kolları ile buluşma mahal ve zamanlarını tayin eder.

Vali ve kaymakamlar, geçid yerlerini tutturmak ve yoklamada inzıbatı temin etmek suretile yoklama kollarının vazifesini kolaylaştıracak her türlü tedbiri almakla mükellef ve mesuldürler. Bu işler en son nisanın yirmi ikisine kadar bitirilir.

MADDE 12 — Yoklama kolları, mmtakaları dahilinde hayvanların buldukları mahalle ile ahr, mandıra, ağıl gibi yerleri, geçid ve meraları yoklayarak kayıd defterinde yazılı miktarlara ve sahiplerinin ellerindeki kayıd ilmühaberleri

B. E.

MADDE 10 — Maliye encümeninin 10 ncu maddesi aynen kabul

MADDE 11 — Maliye encümeninin 11 nci maddesi aynen kabul.

MADDE 12 — Maliye encümeninin 12 nci maddesi aynen kabul.

Hü.

haberleri muhteviyatına mutabık olup olmadığını araştırırlar. Yoklama neticesi defter ve kayid ilmühaberi muhteviyatına mutabık çıkarsa keyfiyet kolbaşı tarafından ilmühabere işaret ve imzasile tasdik olunur. Muhtar ve ihtiyar meclisleri yoklama kollarına vazifelerini kolaylaştıracak yardımcı yapmakla mükelleftirler.

İkinci madenin c ve d fıkralarında yazılı hayvanlara aid vergi karnelerile makbuzlarının ve damızlık vesikalarının, yoklamada, kayid defterleriyle mutabakatı tetkik olunur. Seyyar nakliyecilerden yoklama esnasında hazır bulunmayanların vergi karnelerile makbuzları dönüşlerinde, bağlı oldukları varidat idaresi tarafından görülür.

MADDE 13 — Yoklamada kayid harici çıkan hayvanlar için sahiblerinin adını, soy adını ve ikamet mahallerini ve hayvanların cins, nevi ve adedlerini ve kayid harici bulduklarının ne suretle anlaşıldığını göstermek üzere yoklama kolları tarafından mahallinde zabıt varakası tanzim edilerek sahiblerine bunlar hazır değilse çobanlarına veya adamlarına imza ettirilir. Bunların imzadan imtinaları halinde, keyfiyet zabıt varakasına şerh edilerek hayvanların bulunduğu köyün muhtar veya ihtiyar meclisi azasına ve şehir ve kasabalarda belediye zabıt memurlarına tasdik ettirilir.

MADDE 14 — Yoklama kolları, memur oldukları mntakanın yoklamasını muayyen müddet içinde bitirmeğe ve bu müddetin bitmesinden itibaren en geç üç gün içinde yoklama neticelerini mübeyyin kayid defterlerini ve diğer vesikaları taraflarından tasdikli olarak varidat idarelerine tevdi etmeğe mecburdurlar.

Zr. E.

yid ilmühaberleri muhteviyatına mutabık olup olmadığını araştırırlar. Yoklama neticesi defter ve kayid ilmühaberi muhteviyatına mutabık çıkarsa keyfiyet kolbaşı tarafından ilmühabere işaret ve imzasile tasdik olunur. Muhtar ve ihtiyar meclisleri yoklama kollarına vazifelerini kolaylaştıracak yardımcı yapmakla mükelleftirler.

İkinci maddenin (C) ve (D) fıkralarında yazılı hayvanlara aid vergi karnelerile makbuzlarının ve damızlık vesikalarının, yoklamada, kayid defterleriyle mutabakatı tetkik olunur. Seyyar nakliyecilerden yoklama esnasında hazır bulunmayanların vergi karnelerile makbuzları dönüşlerinde, bağlı oldukları varidat idaresi tarafından görülür.

MADDE 13 — Yoklamada kayid harici çıkan hayvanlar için sahiblerinin adını, soy adını ve ikamet mahallerini ve hayvanların cins, nevi ve adedlerini ve kayid harici bulduklarının ne suretle anlaşıldığını göstermek üzere yoklama kolları tarafından mahallinde zabıt varakası tanzim edilerek sahiblerine, bunlar hazır değilse çobanlarına veya adamlarına imza ettirilir. Bunların imzadan imtinaları halinde meşruhatlı zabıt varakası yapılmak üzere hayvanların bulunduğu köyün muhtar veya ihtiyar meclisi azasından ve şehir ve kasabalarda belediye zabıt memurlarından biri celbolunarak mahallinde vaziyet yeniden ve birlikte tesbit olunur ve iktıza eden meşruhatlı zabıt varakası tanzim ve imza olunur.

MADDE 14 — Yoklama kolları, memur oldukları mntakanın yoklamasını muayyen müddet içinde bitirmeğe ve bu müddetin bitmesinden itibaren en geç üç gün içinde yoklama neticelerini mübeyyin kayid defterlerini ve diğer vesikaları taraflarından tasdikli olarak varidat idarelerine tevdi etmeğe mecburdurlar.

Mal. E.

muhteviyatma mutabık olup olmadığını araştırmaları. Yoklama neticesi defter ve kayid ilmühaberi muhteviyatma mutabık çıkarsa keyfiyet yoklama memurları tarafından ilmühabere işaret ve imzalar ile tasdik olunur. Muhtar ve ihtiyar meclisleri yoklama kollarına vazifelerini kolaylaştıracak yardımcı yapmakla mükelleftirler.

İkinci maddenin (c) ve (d) fıkralarında yazılı hayvanlara aid vergi karnelerile makbuzlarının ve damızlık vesikalarını, yoklamada kayid defterleri ile mutabakati tetkik olunur. Seyyar nakliyecilerden yoklama esnasında hazır bulunmayanların vergi karnelerile makbuzları dönümlerinde, bağılı oldukları varidat idaresi tarafından görülür.

MADDE 13 — Yoklamada kayid harici çıkan hayvanlar için sahiplerinin adını, soy adını ve ikamet mahallerini ve hayvanların, cins, nevi ve adetlerini ve kayid harici bulduklarının ne suretle anlaşıldığını göstermek üzere yoklama kolları tarafından mahallinde zabıt varakası tanzim edilerek sahiplerine bunlar hazır değilse çobanlarına veya adamlarına imza ettirilir.

Bunların imzadan imtinaları halinde meşruhatlı zabıt varakası yapılmak üzere hayvanlar köyünde ise köyün muhtar veya ihtiyar meclisi azasından ve şehir ve kasabalar da ise belediye zabıta memurlarından biri celbolunarak mahallinde vaziyet yeniden ve birlikte tesbit olunur ve iktıza eden meşruhatlı zabıt varakası tanzim ve imza olunur. Köy dışında veya yaylalarda yapılacak zabıt varakalarını hayvan sahibi veya sahibi veya yanında bulunan imza etmek istemediği ve yoklama mahallinde ihtiyar heyeti de bulunmadığı takdirde hazır bulunanlardan hüviyeti belli iki kişiye imza ettirilir. Bunlar da bulunmadığı takdirde keyfiyet mazbataya derğ ile yoklama memurlarınca imza olunur.

MADDE 14 — Yoklama kolları, memur oldukları mntakanın yoklamasını muayyen müddet içinde bitirmeğe ve bu müddetin bitmesinden itibaren en geç üç gün içinde yoklama neticelerini gösterir kayid defterlerini ve diğer vesikaları taraflarından tasdikli olarak varidat idarelerine tevdi etmeğe mecburdurlar.

B. E.

MADDE 13 — Maliye encümeninin 13 ncü maddesi aynen kabul.

MADDE 14 — Maliye encümeninin 14 ncü maddesi aynen kabul.

Hü.

MADDE 15 — Kayid müddeti içinde vergiye tâbi hayvanlarını bir daha dönmek üzere buldukları köyden diğer bir köye götürmek isteyenler, hayvanlarını buldukları köyün kayid defterine yazdırıp kayid ilmühaberi almağa ve bu ilmühabere hayvanlarını nakledeceklerini işaret ettirmeğe ve götürdükleri köyün ihtiyar meclisine müracaatle kayid ilmühaberini vize ettirmeğe mecburdurlar. Hayvanların bir kısmını götürmek isteyenler de, kayid ilmühaberlerine, nakledilecek hayvanların cins, nevi ve adedini yazdırmakla beraber bu malûmatı havi olarak alacakları vesikayı götürdükleri köyün ihtiyar meclisine vize ettirmeğe mecburdurlar.

Yoklama müddeti girdikten sonra hayvanlarını kısmen veya tamamen bulunduğu köyden diğer köye götürmek isteyenler yoklama koluna müracaatle hayvanlarının yoklamasını yaptıрмаğa ve keyfiyeti kayid ilmühaberine işaret ettirmeğe mecburdurlar.

Yoklama müddeti içinde damızlık hayvanlarını bu suretle nakledenler damızlık vesikalarını yanlarında bulundururlar.

MADDE 16 — Kayid, yoklama müddetleri içinde hayvanların buldukları kaza haricine, tezkeresiz nakledilmeleri yasaktır. Köylerdeki hayvanların hudud geçidindeki müşterek merallara gidip gelmeleri bu kayde tâbi değildir.

Kayid müddeti içinde hayvanlarının hepsini veya bir kısmını buldukları kaza haricine çıkarmak isteyenler bizzat veya ihtiyar meclisi azasından biri vasıtasile kayid ilmühaberleri-

Zr. E.

MADDE 15 — Kayid müddeti içinde vergiye tâbi hayvanlarını bir daha dönmek üzere buldukları köyden diğer bir köye götürmek isteyenler, hayvanlarını buldukları köyün kayid defterine yazdırıp kayid ilmühaberi almağa ve bu ilmühabere hayvanlarını nakledeceklerini işaret ettirmeğe ve götürdükleri köyün ihtiyar meclisine müracaatle kayid ilmühaberini vize ettirmeğe mecburdurlar.

Hayvanlarının bir kısmını götürmek isteyenler de, kayid ilmühaberlerine, nakledilecek hayvanların cins, nevi ve adedini yazdırmakla beraber bu malûmatı havi olarak alacakları vesikayı götürdükleri köyün ihtiyar meclisine vize ettirmeğe mecburdurlar.

Yoklama müddeti girdikten sonra hayvanlarını kısmen veya tamamen bulunduğu köyden diğer köye götürmek isteyenler yoklama koluna müracaatle hayvanlarının yoklamasını yaptıрмаğa ve keyfiyeti kayid ilmühaberine işaret ettirmeğe mecburdurlar.

Ancak yoklama müddeti içinde celep hayvanlarını buldukları yerden diğer bir yere nakletmek isteyenler bağılı bulunduğu kazanın en büyük mülkiye memuruna müracaatle masrafı kendisine aid olmak üzere yoklama memuru gönderilmesini isteyebilir. Yoklama müddeti içinde damızlık hayvanlarını bu suretle nakledenler damızlık vesikalarını yanlarında bulundururlar.

MADDE 16 — Kayit ve yoklama müddetleri içinde hayvanların buldukları kaza haricine tezkeresiz nakledilmeleri yasaktır. Köylerdeki hayvanların hudud geçidindeki müşterek merallara gidip gelmeleri bu kayda tâbi değildir. Kayid müddeti içinde hayvanlarının hepsini veya bir kısmını buldukları kaza haricine çıkarmak isteyenler bizzat veya ihtiyar meclisi azasından biri vasıtasile kayit ilmühaberlerini mensup ol-

Mal. E.

MADDE 15 — Kayid müddeti içinde vergiye tâbi hayvanlarını bir daha dönmek üzere buldukları köyden diğer bir köye götürmek isteyenler, hayvanlarını buldukları köyün kayid defterine yazdırıp kayid ilmühaberi almağa ve bu ilmühabere hayvanlarını nakledeceklerini işaret ettirmeğe ve götürdükleri köyün ihtiyar meclisine müracaate kayid ilmühaberini vize ettirmeğe mecburdurlar. Hayvanlarının bir kısmını götürmek isteyenler de kayid ilmühaberlerine nakledilecek hayvanların cins, nevi ve adedini yazdırmakla beraber bu malûmatı havi olarak alacakları vesikayı götürdükleri köyün ihtiyar meclisine vize ettirmeğe mecburdurlar.

Kayid müddetinin hitamından yoklamanın başladığı tarihe kadar geçecek müddet içinde hayvanlarını bir köyden diğer köye nakletmek isteyenler, hakkında da yukarıki fıkraların hükümleri tatbik olunur ve keyfiyet ihtiyar heyetlerinde kalacak olan defterdeki kaydine de şerh ve işaret edilir.

Yoklama müddeti girdikten sonra hayvanlarını kısmen veya tamamen bulunduğu köyden diğer köye götürmek isteyenler, yoklama koluna müracaatla hayvanlarının yoklamasını yaptıрмаğa ve keyfiyeti kayid ilmühaberine işaret ettirmeğe mecburdurlar.

Ancak yoklama müddeti içinde çelep hayvanlarını buldukları yerden diğer bir yere nakletmek isteyenler hayvanların bulunduğu kazanın en büyük mülkiye memuruna müracaatla masrafı kendisine aid olmak üzere yoklama memuru gönderilmesini isteyebilir. Bu dileklerin derhal yerine getirilmesi mecburidir. Yoklama müddeti içinde damızlık hayvanlarını bu suretle nakledenler damızlık vesikalarını yanlarında bulundururlar.

MADDE 16 — Kayid ve yoklama müddetleri içinde hayvanların buldukları kaza haricine tezkeresiz nakledilmeleri yasaktır.

Köylerdeki hayvanların hudud geçidindeki müşterek meralarına gidip gelmeleri bu kayde tâbi değildir.

Kayid müddeti içinde hayvanlarının hepsini veya bir kısmını buldukları kaza haricine çıkarmak isteyenler bizzat veya ihtiyar meclisi aza-

B. E.

MADDE 15 — Maliye encümeninin 15 nci maddesi aynen kabul.

MADDE 16 — Maliye encümeninin 16 nci maddesi aynen kabul.

Hü.

ni mensub oldukları kaza varidat idaresine göstermeğe ve nakledecekleri hayvanlar için nakil veya ifraz tezkeresi almağa mecburdurlar. Nakil tezkeresi verilen hayvanların kayid ilmühaberi geri alınır. İfraz tezkeresi verilen hayvanların cins, nevi ve adedi, hayvanların nereye nakledildiği ve ifraz tezkeresinin numarası ve tarihi kayid ilmühaberine işaret olunur.

Yoklama müddeti içinde hayvanların hepsini veya bir kısmını buldukları kaza haricine çıkarmak isteyenler yoklama koluna müracaatla hayvanların yoklamasını yaptıрмаğa ve keyfiyeti kayid ilmühaberine işaret ettirmeğe ve evvelki fıkra hükmüne göre varidat dairesinden nakil veya ifraz tezkeresi almağa mecburdurlar.

Kayid, yoklama ve taksit müddetleri içinde hayvanlarını kayitli bulunduğu kaza haricine çıkarmak isteyenler vergilerini tamamen ödemeğe veya banka mektubu vermeğe veyahud buldukları köyün ihtiyar meclisi tarafından, bu meclislerin malî mesuliyetleri altında kefaleti tasdik edilmiş bir zati kefil göstermeğe mecburdurlar.

Binek hayvanı sahipleri de hayvanların yoklama muamelesini havi kayid ilmühaberlerini beraberlerinde bulundurmakla mükelleftirler.

Kazanç vergisine tâbi hayvanların kaza haricine nakillerinde, yoklama muamelesini havi kayid ilmühaberleri beraber bulunmak şartile kazanç vergisi için aldıkları vergi karneleri veya ruhsat tezkereleri nakil tezkeresi yerine geçer.

MADDE 17 — Malî yıl girdikten sonra taksit müddetleri içinde ecnebi memleketlerden Türkiyeye ithal edilen hayvanların nakli için sahipleri, bu hayvanların ithal edildikleri gümrük idaresinin bulunduğu kaza varidat idaresine müracaatla gümrük resminin verildiğini bildiren makbuzu gösterir ve hayvanlarını nakledecekleri yerleri bildirerek buna mahsus nakil veya ifraz tezkeresi alırlar.

Kayid zamanında memleket hudud hatları

Zr. E.

dukları kaza varidat idaresine göstermeğe ve nakledecekleri hayvanlar için nakil veya ifraz tezkeresi almağa mecburdurlar. Nakil tezkeresi verilen hayvanların kayit ilmühaberi geri alınır. İfraz tezkeresi verilen hayvanların cins, nevi ve adedi hayvanların nereye nakledildiği ve ifraz tezkeresinin numarası ve tarihi kayit ilmühaberine işaret olunur.

Yoklama müddeti içinde hayvanların hepsini veya bir kısmını buldukları kaza haricine çıkarmak isteyenler yoklama koluna müracaatla hayvanların yoklamasını yaptıрмаğa ve keyfiyeti kayid ilmühaberine işaret ettirmeğe ve evvelki fıkra hükmüne göre varidat dairesinden nakil veya ifraz tezkeresi almağa mecburdurlar.

Celep hayvanları hakkında 15 nci maddedeki istisnaî fıkra hükmü tatbik olunur.

Kayid, yoklama, ve taksit müddetleri içinde hayvanlarını kayidli bulunduğu kaza haricine çıkarmak isteyenler vergilerini tamamen ödemeğe veya banka mektubu vermeğe veyahud buldukları köyün ihtiyar meclisi tarafından, bu meclislerin malî mesuliyetleri altında kefaleti tasdik edilmiş bir zati kefil göstermeğe mecburdurlar.

Binek hayvanı sahipleri de hayvanların yoklama muamelesini havi kayid ilmühaberlerini beraberlerinde bulundurmakla mükelleftirler.

Kazanç vergisine tâbi hayvanların kaza haricine nakillerinde, yoklama muamelesini havi kayid ilmühaberleri beraber bulunmak şartile kazanç vergisi için aldıkları vergi karneleri veya ruhsat tezkereleri nakil tezkeresi yerine geçer.

MADDE 17 — Malî yıl girdikten sonra taksit müddetleri içinde ecnebi memleketlerden Türkiyeye ithal edilen hayvanların nakli için sahipleri, bu hayvanların ithal edildikleri gümrük idaresinin bulunduğu kaza varidat idaresine müracaatla gümrük resminin verildiğini bildiren makbuzu gösterir ve hayvanlarını nakledecekleri yerleri bildirerek buna mahsus nakil veya ifraz tezkeresi alırlar.

Kayit zamanında memleket hudud hatları

smndan biri vasıtasile kayid ilmühaberlerini mensub oldukları kaza varidat idaresine göstermeğe ve nakledecekleri hayvanlar için nakil veya ifraz tezkeresi almağa mecburdurlar. Nakil tezkeresi verilen hayvanların kayid ilmühaberleri geri almır.

İfraz tezkeresi verilen hayvanların cins, nevi ve adedi hayvanların nereye nakledildiği ve ifraz tezkeresinin numarası ve tarihi kayid ilmühaberine işaret olunur.

Yoklama müddeti içinde hayvanların hepsini veya bir kısmını buldukları kaza haricine çıkarmak isteyenler yoklama koluna müracaatle hayvanların yoklamasını yaptıрмаğa ve keyfiyeti kayid ilmühaberine işaret ettirmeğe ve evvelki fıkra hükmüne göre varidat dairesinden nakil veya ifraz tezkeresi almağa mecburdurlar.

Celeb hayvanları hakkında 15 nci maddedeki istisnaî fıkra hükmü tatbik olunur.

Kayid, yoklama ve taksid müddetleri içinde hayvanlarını kayitli bulunduğu kaza haricine çıkarmak isteyenler vergilerini tamamen ödemeğe veya banka mektubu vermeğe veyahut buldukları köyün ihtiyar meclisi tarafından, bu meclislerin malî mesuliyetleri altında kefaleti tasdik edilmiş bir zati kefil göstermeğe mecburdurlar.

Binek hayvanı sahipleri de hayvanlarının yoklama muamelesini havi kayid ilmühaberlerini beraberlerinde bulundurmakla mükelleftirler.

Kazanç vergisine tâbi hayvanların kaza haricine nakillerinde, yoklama muamelesini havi kayid ilmühaberleri beraber bulunmak şartile kazanç vergisi için aldıkları vergi karneleri veya ruhsat tezkereleri nakil tezkeresi yerine geçer.

MADDE 17 — Malî yıl girdikten sonra taksit müddetleri içinde ecnebi memleketerden Türkiyeye itha edilen hayvanların nakli için sahipleri, bu hayvanların ithal edildikleri gümrük idaresinin bulunduğu kaza varidat idaresine müracaatla gümrük resminin verildiğini bildiren makbuzu gösterir. Ve hayvanlarını nakledecekleri yerleri bildirerek buna mahsus nakil veya ifraz tezkeresi alırlar.

Kayid zamanında memleket hudud hatla-

MADDE 17 — Maliye encümeninin 17 nci maddesi aynen kabul.

Hü.

nm öte tarafında bulunupta sahiplerinin beyanlarına göre kayitleri yapılmış olan hayvanların yoklama zamanında Türkiyeye avdetlerinde sahipleri gümrük memuruna müracaatle hayvanlarını saydırmağa ve hayvanların cins, nevi ve adedini göstermek üzere bu memurlardan alacağı vesikayı bağı buldukları kaza varidat idaresine göstermeğe mecburdurlar.

MADDE 18 — Vergi hayvan başma aşağıda hizalarında yazılı miktarlarda alınır :

Nevi	Kuruş
Koyun, kılkeçi	40
Tiftikkeçi	30
Sığır, at, kısrak, iğdiş aygır, katır	60
Eşek	25
Manda	75
Deve, domuz	100

MADDE 19 — Hayvanların vergileri, kayitli buldukları kaza varidat idaresince tahakkuk ettirilir. Vergi, kayid defterlerinde yazılı hayvanların nevi ve adedine ve yoklama neticelelerine göre on sekizinci maddedeki miktarlar dairesinde hesap ve icap eden ceza zamları da ilâve edilmek suretile tahakkuk ettirilir ve köy ve mahallelerde asılacak tekâlif cetvellerile ilân olunur. Yoklamada veya taksit müddetleri içinde kayid harici hayvanları çıkan mükelleflere bu hayvanların nevi ve adedile vergilerini ve ceza zamlarını göstermek üzere ayrıca ihbarname de tebliğ olunur.

Varidat tahakkuk memurları, tahakkuk muamelelerini ve kayid harici hayvanı çıkan mükelleflere tebliğ olunacak ihbarnamelerin tebliğatını malî yıldan evvel gelen mayıs ayı sonuna kadar bitirmeğe mecbur ve teahhurundan mesuldürler.

Zr. E.

nm öte tarafında bulunupta sahiblerinin beyanlarına göre kayitleri yapılmış olan hayvanların yoklama zamanında Türkiyeye avdetlerinde sahipleri Gümrük memuruna müracaatle hayvanlarını saydırmağa ve hayvanların cins, nevi ve adedini göstermek üzere bu memurlardan alacağı vesikayı bağı buldukları kaza varidat idaresine göstermeğe mecburdurlar.

MADDE 18 — Vergi hayvan başma aşağıda hizalarında yazılı miktarlarda alınır.

Nevi	Kuruş
Koyun, kılkeçi	40
Merinos koyunu	20
Tiftik keçi	30
Sığır, at (kısrak, iğdiş, aygır), katır	60
Eşek	25
Manda	75
Deve, domuz	100

MADDE 19 — Hayvanların vergileri, kayidli buldukları kaza varidat idaresince tahakkuk ettirilir. Vergi, kayid defterinde yazılı hayvanların nevi ve adedine ve yoklama neticelelerine göre 18 nci maddedeki miktarlar dairesinde hesap ve icabeden ceza zamları da ilâve edilmek suretile tahakkuk ettirilir. Ve köy ve mahallelerde asılacak tekâlif cedvellerile ilân olunur. Yoklamada veya taksit müddetleri içinde kayid harici hayvanları çıkan mükelleflere bu hayvanların nevi ve adedile vergilerini ve ceza zamlarını göstermek üzere ayrıca ihbarname de tebliğ olunur.

Varidat tahakkuk memurları, tahakkuk muamelelerini ve kayid harici hayvanı çıkan mükelleflere tebliğ olunacak ihbarnamelerin tebliğatını malî yıldan evvel gelen mayıs ayı sonuna kadar bitirmeğe mecbur ve teahhurundan mesuldürler.

Mal. E.

rının öte tarafında bulunup ta sahiblerinin beyanlarına göre kayıtları yapılmış olan hayvanların yoklama zamanında Türkiyeye avdetlerinde sahipleri gümrük memuruna müracaatla hayvanlarını saydırmağa ve hayvanların cins, nevi ve adedini göstermek üzere bu memurlardan alacağı vesikayı bağlı buldukları kaza varidat idaresine göstermeğe mecburdurlar.

Verginin miktarı

MADDE 18 — Vergi hayvan başına aşağıda hizalarında yazılı miktarlarda alınır.

Nevi	Kuruş
Koyun, kılkeçi	40
Merinos koyunu	20
Tiftik keçi	30
Sığır, at (Kısrak, iğdiş, aygır), katır	60
Eşek	25
Manda	75
Deve, domuz	100

Verginin tahakkuk ve tebliği

MADDE 19 — Hayvanların vergileri, kayıtlı buldukları kaza varidat idaresince tahakkuk ettirilir. Vergi kayıtlarında yazılı hayvanların nevi ve adedine ve yoklama neticelerine göre 18 nci maddedeki miktarlar dairesinde hesab ve kanunen terettüb eden ceza zamları da ilâve edilmek suretile tahakkuk ettirilir ve Köy ve mahallelerde asılacak tekâlif cetvellerile ilân olunur.

Yoklamada veya mürürü zaman müddeti içinde kayıtlar harici hayvanları çıkan mükelefler bu hayvanların nevi ve adedi ile vergilerini ve ceza zamlarını göstermek üzere ayrıca ihbarname de tebliğ olunur. Bu kanuna riayetsizlikten dolayı tarhedilecek bütün cezaların ihbarname ile ayrıca tebliği lâzımdır.

Varidat tahakkuk memurları, tahakkuk muamelelerini ve kayıtlar harici hayvanları çıkan ve kanunen ceza tereddüb eden mükelleflere ihbarnamelerin tebliğini malî yıldan evvel gelen mayıs ayı sonuna kadar bitirmeğe mecbur ve teahhürden mesuldürler.

B. E.

MADDE 18 — Maliye encümeninin 18 nci maddesi aynen kabul.

MADDE 19 — Maliye encümeninin 19 ncu maddesi aynen kabul.

Hü.

MADDE 20 — Nakil veya ifraz tezkeresi almaksızın veya vergisini ödemeksizin buldukları kaza haricine çıkarılan hayvanların ceza zamlarile birlikte vergileri bu suretle nakledildikleri tebeyyün eden kaza varidat idaresince tahakkuk ettirilerek ihbarname ile mükellefe tebliğ ve defaten tahsil olunur. Bu gibi hayvanların kayıtlı bulunduğu kazada tahakkuk ettirilmiş vergileri varsa terkin ve tahsil olunanları da iade edilir.

MADDE 21. — Hayvan sahipleri kendi beyanlarına göre tahakkuk ettirilmiş olan vergilere itiraz edemezler. Ancak yoklamada ve taksit müddetleri içinde kayid harici bulunan veya yirminci madde mucibince nakil ve ifraz tezkeresi almaksızın nakledilmesi dolayısıyla cezalı olarak tahakkuk ettirilen vergilere ve ceza zamlarına ihbarnamenin tebliğini takib eden günden itibaren 30 gün içinde 2395 numaralı ve 22 - III - 1934 tarihli kazanç vergisi kanununun 63 ncü maddesinde yazılı itiraz komisyonları nezdinde itiraz edebilirler.

İtirazlar, taksiti gelen vergilerin ve ceza zamlarının tahsiline mâni değildir. İtiraz komisyonlarınca verilecek kararlar katidir. Bu kararlar üzerine fazla almadığı tahakkuk eden vergi ve ceza miktarı iade veya mahsub olunur.

MADDE 22 — Mükellefler kendi beyanlarına uymayacak şekilde tahakkuk ettirilen vergilerde gerek hayvanın nevi ve adedi, gerek 18 nci maddede yazılı vergi miktarları noktasından maddî hata yapıldığını gördükleri takdirde bir istida ile vilâyetlerde varidat müdürlerine ve kazalarda malmüdürlerine müracaat-

Zr. E.

MADDE 20 — Nakil veya ifraz tezkeresi almaksızın veya vergisini ödemeksizin buldukları kaza haricine çıkarılan hayvanların ceza zamlarile birlikte vergileri bu suretle naklettikleri tebeyyün eden kaza varidat idaresince tahakkuk ettirilerek ihbarname ile mükellefe tebliğ ve defaten tahsil olunur. Bu gibi hayvanların kayıtlı bulunduğu kazada tahakkuk ettirilmiş vergiler varsa terkin ve tahsil olunanları da iade edilir.

MADDE 21 — Hayvan sahipleri kendi beyanlarına göre tahakkuk ettirilmiş olan vergilere itiraz edemezler. Ancak yoklamada ve taksit müddetleri içinde kayid harici bulunan veya 20 nci madde mucibince nakil ve ifraz tezkeresi almaksızın nakledilmesi dolayısıyla cezalı olarak tahakkuk ettirilen vergilere ve ceza zamlarına ihbarnamenin tebliğini takib eden günden itibaren 30 gün içinde 2395 numaralı ve 22 - III - 1934 tarihli kazanç vergisi kanununun 63 ncü maddesinde yazılı itiraz komisyonları nezdinde itiraz edebilirler.

İtirazlar taksiti gelen vergilerin ve ceza zamlarının tahsiline mâni değildir. İtiraz komisyonlarınca verilecek kararlar katidir. Bu kararlar üzerine fazla almadığı tahakkuk eden vergi ve ceza miktarı iade veya tahakkuk etmiş borcu varsa mahsup olunur.

MADDE 22 — Mükellefler kendi beyanlarına uymayacak şekilde tahakkuk ettirilen vergilerde gerek hayvanın nevi ve adedi, gerek 18 nci maddede yazılı vergi miktarları noktasından maddî hata yapıldığını gördükleri takdirde bir istida ile vilâyetlerde varidat müdürlerine ve kazalarda malmüdürüne müracaatla yanlışlı-

Mal. E.

MADDE 20 — Nakil veya ifraz tezkeresi almaksızın veya vergisini ödemeksizin buldukları kaza haricine çıkarılan hayvanların ceza zamlarile birlikte vergileri bu suretle nakledildikleri tebeyün eden kaza varidat idaresince tahakkuk ettirilerek ihbarname ile mükellefe tebliğ ve defaten tahsil olunur. Bu gibi hayvanların kayıtlı bulunduğu kazada tahakkuk ettirilmiş vergiler varsa terkin ve tahsil olunanları da iade edilir.

İtiraz

MADDE 21 — Hayvan sahipleri kendi beyanlarına göre tahakkuk ettirilmiş olan vergilere itiraz edemezler. Ancak yoklamada ve taksit müddetleri içinde kayıtlı bulunan veya yirminci madde mucibince nakil ve ifraz tezkeresi almaksızın nakledilmesi dolayısıyla cezalı olarak tahakkuk ettirilen vergilere ve ceza zamlarına ihbarnamenin tebliğini takib eden günden itibaren 30 gün içinde 2395 numaralı ve 22 - III - 1934 tarihli kazanc vergisi kanununun 63 nci maddesinde yazılı itiraz komisyonları nezdinde itiraz edebilirler. Bu komisyonlar kendilerine tevdi olunan itiraznameleri azami üç ay içinde tetkik ve bir karara bağlamağa mecburdurlar.

İtiraz komisyonlarının kararları ihbarname ile mükelleflere tebliğ olunur.

İtiraz komisyonu kararlarını mükellefler tebliğ tarihinden ve varidat müdür veya memurları kendilerine tevdiini takib eden günden itibaren bir ay içinde merkezdeki kazanc temyiz komisyonu nezdinde temyiz edebilirler. Temyiz komisyonlarının kararları katidir.

İtiraz ve temyiz talebi taksiti gelen vergilerin ve ceza zamlarının tahsiline mâni değildir. Katileşen kararlar üzerine fazla alındığı tahakkuk eden vergi ve ceza miktarı iade veya tahakkuk etmiş borcu varsa mahsub olunur.

MADDE 22 — Mükellefler kendi beyanlarına uymayacak şekilde tahakkuk ettirilen vergilerde gerek hayvanın nevi ve adedi, gerek 18 nci maddede yazılı vergi miktarları noktasından maddî hata yapıldığını gördükleri takdirde bir istifa ile vilâyetlerde varidat müdürlerine ve kazalarda malmüdürüne müracaatle yanlışlığın düzeltil-

B. E.

MADDE 20 — Maliye encümeninin 20 nci maddesi aynen kabul.

MADDE 21 — Maliye encümeninin 21 nci maddesi aynen kabul.

MADDE 22 — Maliye encümeninin 22 nci maddesi aynen kabul.

Hâ.

Zr. E.

la yanlışlığın düzeltilmesini isterler. Varidat müdürü veya malmüdürü keyfiyeti tetkik ve yanlışlık varsa düzeltilmesini tahakkuk memuruna emreder ve neticesini de yazı ile mükellefe bildirir. Bu gibi hatalar tetkik ve teftiş sırasında görülürse vilâyetlerde varidat müdürleri, kazalarda malmüdürünün tasvibile tasvih olunur.

MADDE 23 — 16 ve 20 nci maddelerde yazılı haller müstesna olmak üzere, bu kanun mucibince alınacak vergilerle ceza zamları aşağıda yazılı müddetlerde ve iki müsavi taksitte tahsil olunur.

Birinci taksit müddeti:

Davarlar, develer ve domuzlar için..... haziran,

Sığır, manda, at, kısrak, katır ve eşekler için ..... eylül

aylarının ilk haftasıdır. İkinci taksit müddeti, mezkûr ayları takib eden ayların birinci haftasıdır. Müddetleri içinde vergi taksitlerini ödemeyenler hakkında tahsili emval kanununun hükümleri tatbik olunur.

MADDE 24 — Bu kanunun tayin ettiği usûl hilâfına naklolunan hayvanlarla kayid harici bırakılan hayvanların sahiblerinden ödemekle mükellef buldukları vergilerden maada:

A) Kayid müddeti içinde buldukları köye kaydettirilmeden ve kayid ilmühaberi alınmadan diğer köye nakil ve orada kaydedilen hayvanların vergilerinden % 10,

B) Taksit müddetleri içinde vergisi ödenmeksizin veya teminata bağlanmaksızın buldukları kaza hududu haricine çıkarılan hayvanların vergilerinden % 15,

C) Yoklama müddeti içinde yoklama muamelesi yapılmadan buldukları köyden di-

ğın düzeltilmesini isterler. Varidat müdürü veya malmüdürü keyfiyeti tetkik ve yanlışlık varsa düzeltilmesini tahakkuk memuruna emreder ve neticesini de yazı ile mükellefe bildirir. Bu gibi hatalar tetkik ve teftiş esnasında görülürse vilâyetlerde varidat müdürleri, kazalarda malmüdürünün tasvibile tasvih olunur.

MADDE 23 — 16 ve 20 nci maddelerde yazılı haller müstesna olmak üzere bu kanun mucibince alınacak vergilerle ceza zamları aşağıda yazılı müddetlerde ve iki müsavi taksitte tahsil olunur:

Birinci taksit müddeti:

Koyun, külkeçi, tiftik, merinos, develer ve domuzlar için ..... haziran,

Sığır, manda, at, (aygır, kısrak, iğdiş, katır) için ..... eylül

aylarının ilk haftasıdır. İkinci taksit müddeti, mezkûr ayları takib eden ayların birinci haftasıdır. Ancak memleketin iklim şartlarına göre gereken bölgelerde koyun, keçi ve tiftik için taksit zamanlarını temmuz ve ağustos aylarının ilk haftaları olarak tesbitine Maliye vekilliği salâhiyetlidir. Müddetleri içinde vergi taksitlerini ödemeyenler hakkında tahsili emval kanununun hükümleri tatbik olunur.

MADDE 24 — Bu kanunun tayin ettiği usûl hilâfına naklolunan hayvanlarla kayid harici bırakılan hayvanların sahiblerinden ödemekle mükellef buldukları vergilerden maada:

A) Kayid müddeti içinde buldukları köye kaydettirilmeden veya kayid ilmühaberi alınmadan diğer köye nakil ve orada kaydedilen hayvanların vergilerinden yüzde on,

B) Taksit müddetleri içinde vergisi ödenmeksizin veya teminata bağlanmaksızın buldukları kaza hududu haricine çıkarılan hayvanların vergilerinden yüzde on beş,

C) Yoklama müddeti içinde yoklama muamelesi yapılmadan buldukları köyden di-

Mal. E.

B. E.

mesini isterler. Varidat müdürü veya malmüdürü keyfiyeti tetkik ve yanlışlık varsa düzeltilmesini tahakkuk memuruna emreder ve neticesini de yazı ile mükellefe bildirir. Bu gibi hatalar tetkik ve teftiş esnasında görülürse vilâyetlerde varidat müdürleri, kazalarda malmüdürünün tasvibile tashih olunur.

Tahsil

MADDE 23 — 16 ve 20 nci maddelerde yazılı haller müstesna olmak üzere bu kanun mucibince alınacak vergilerle ceza zamları aşağıda yazılı müddetlerde ve iki müsavi taksitte tahsil olunur:

Birinci taksit müddeti:

Koyun, kılkeçi, tiftik, merinos, develer ve domuzlar için haziran,

Sığır, manda, eşek, katır, at (Aygır, kısrak, iğdiş) için eylül, ayların ilk haftasıdır. İkinci taksit müddeti mezkûr ayları takib eden ayların birinci haftasıdır.

Ancak memleketin iklim şartlarına göre gereken bölgelerde koyun, keçi ve tiftik için taksit zamanlarını temmuz ve ağustos aylarının ilk haftaları olarak tesbitine Maliye vekilliği salâhiyetlidir.

Müddetleri içinde vergi taksitlerini ödemenenler hakkında tahsili emval kanunu hükümleri tatbik olunur.

Cezalar ve ikramiyeler

MADDE 24 — Bu kanunun tayin ettiği usul hilâfına naklolunan hayvanlarla kayid harici bırakılan hayvanların sahiblerinden ödemekle mükellef buldukları vergilerden maada:

A) Kayid müddeti içinde buldukları köye kaydettirilmeden veya kayid ilmühaberi alınmadan diğer köye nakil ve orada kaydedilen hayvanların vergilerinden yüzde on;

B) Taksit müddetleri içinde vergisi ödenmeksizin veya teminata bağlanmaksızın buldukları kaza hududu haricine çıkarılan hayvanların vergilerinden yüzde on beş;

C) Yoklama müddeti içinde yoklama mua-

MADDE 23 — Maliye encümeninin 23 nci maddesi aynen kabul.

MADDE 24 — Maliye encümeninin 24 nci maddesi aynen kabul.

Hü.

ğer köye nakledilen hayvanların vergilerinden % 20,

D) Kayid müddeti içinde buldukları köye kaydettirilen hayvanlardan kayid ve yoklama müddetleri içinde nakil veya ifraz tezkeresi alınmadan kaza hududu haricine çıkarılan hayvanların vergilerinden % 50,

E) Kayid müddeti içinde kaydettirilmeyip yoklamada meydana çıkarılan hayvanların vergilerinden iki kat,

G) Her mahallin yoklaması bittiği tarihten tahakkuk müruru zamanı müddetinin sonuna kadar kayid harici oldukları ihbar ve tahkikat ile meydana çıkarılan hayvanlar mektum sayılarak vergilerinden dört kat,

F) Nakledilen hayvanların nevi ve adedile nakil ve ifraz tezkereleri muhteviyatı arasında fark çıkarsa fazla veya farklı kısım mektum sayılarak keza dört kat,

Zam cezası almır.

Kanunen muayyen yoklama müddetinden evvel hayvanların kayid defterine yanlış kaydedildiği veya hiç kaydedilmediği yazı ile haber verilirse ceza alınmaz.

MADDE 25 — İkinci maddenin **D** fıkrasında yazılı hayvanlardan, kayid müddeti içinde kayid defterine geçirilmemiş olanlardan, nevelerine göre bu kanun mucibince tayin edilecek vergi miktarının yüzde yirmisi cezaen tahsil olunur.

Kaydedilmeyen veya nakil veyahut ifraz tezkeresi olmaksızın bulunduğu kaza haricine nakledilen ikinci maddenin **C** fıkrasında yazılı damızlık hayvanlardan nevelerine göre bu kanun mucibince tayin olunacak vergi miktarının yüzde ellisi cezaen tahsil olunur.

MADDE 26 — Köy muhtar ve ihtiyar meclisleri azasına ve belediyece kayid muamelesini yapmakla tanzif edilenlere köy veya mahallelerin kayid defterlerine kayıtlı hayvanlara göre tahakkuk eden vergi miktarının yüzde ikisi nis-

Zr. E.

köye nakledilen hayvanların vergilerinden yüzde yirmi,

D) Kayid müddeti içinde buldukları köye kaydettirilen hayvanlardan kayid ve yoklama müddetleri içinde nakil veya ifraz tezkeresi alınmadan kaza hududu haricine çıkarılan hayvanların vergilerinden yüzde elli,

E) Kayid müddeti içinde kaydettirilmeyip yoklamada meydana çıkarılan hayvanların vergilerinden iki kat,

G) Her mahallin yoklaması bittiği tarihten tahakkuk müruru zamanı müddetinin sonuna kadar kayid harici oldukları ihbar ve tahkikat ile meydana çıkarılan hayvanlar mektum sayılarak vergilerinden dört kat,

F) Nakledilen hayvanların nevi ve adedile nakil ve ifraz tezkereleri muhteviyatı arasında fark çıkarsa fazla kısım mektum sayılarak keza dört kat,

Zam cezası almır.

Ancak vergi farkı olmaksızın nevi bakımından fark zuhur eder ve bunun kaçakçılıkla bir ilgisi olmazsa bunlardan ceza alınmaz.

Kanunen muayyen yoklama müddetinden evvel hayvanların kayid defterine yanlış kaydedildiği veya hiç kaydedilmediği sahibi veya bakıcısı tarafından yazı ile haber verilirse ceza alınmaz.

MADDE 25 — İkinci derecenin (**D**) fıkrasında yazılı hayvanlardan, taksit müddeti içinde kayid defterine geçirilmemiş olanlardan, nevelerine göre bu kanun mucibince tayin edilecek vergi miktarının yüzde yirmisi cezaen tahsil olunur.

Kaydedilmeyen veya tezkeresi olmaksızın bulunduğu kaza haricine nakleden ikinci maddenin (**C**) fıkrasında yazılı damızlık hayvanlardan nevelerine göre bu kanun mucibince tayin olunan vergi miktarının yarısı cezaen tahsil olunur.

MADDE 26 — Köy muhtar ve ihtiyar meclisleri azasına ve belediyece kayid muamelesini yapmakla tanzif edilenlere köy veya mahallelerin kayid defterlerine kayıtlı hayvanlara göre tahakkuk eden vergi miktarının yüzde ikisi

Mal. E.

B. E.

melesi yaptırılmadan buldukları köyden diğerk köye nakledilen hayvanların vergilerinden yüzde yirmi;

D) Kayid müddeti içinde buldukları köye kaydettirilen hayvanlardan kayid ve yoklama müddetleri içinde nakil veya ifraz tezkeresi alınmadan kaza hududu haricine çıkarılan hayvanların vergilerinden yüzde elli;

E) Kayid müddeti içinde kaydettirilmeyip yoklamada meydana çıkarılan hayvanların vergilerinden iki kat;

G) Her mahallin yoklaması bittiği tarihten tahakkuk müruru zamanı müddetinin sonuna kadar kayid harici oldukları ihbar ve tahkikat ile meydana çıkarılan hayvanlar mektum sayılarak vergilerinden dört kat;

F) Nakledilen hayvanların nevi ve adedile nakil ve ifraz tezkereleri muhteviyatı arasında fark çıkarsa fazla kısım mektum sayılarak keza dört kat;

zam cezası alınır.

Ancak vergi farkı olmaksızın erkeklik ve dişilik bakımından fark zuhur eder ve bunun kaçakçılıkla bir ilgisi olmazsa bunlardan ceza alınmaz.

Kanunen muayyen yoklama müddetinden evvel hayvanların kayid defterine yanlış kaydedildiği veya hiç kaydedilmediği sahibi veya bakıcısı tarafından yazı ile haber verilirse ceza alınmaz

MADDE 25 — İkinci maddenin D fıkrasında yazılı hayvanlardan, taksid müddeti içinde kayid defterine geçirilmemiş olanlardan nevelerine göre bu kanun mucibince tayin edilecek vergi miktarının yüzde yirmisi cezaen tahsil olunur.

Kaydedilmeyen veya tezkeresi olmaksızın bulunduğu kaza haricine nakledilen ikinci maddenin (C) fıkrasında yazılı damızlık hayvanlardan nevelerine göre bu kanun mucibince tayin olunan vergi miktarının yarısı cezaen tahsil olunur.

MADDE 26 — Köy muhtar ve ihtiyar meclisleri azasına ve belediyece kayid muamelesini yapmakla tavzif edilenlere köy veya mahallelerin kayid defterlerine kayidli hayvanlara göre tahakkuk eden vergi miktarının yüzde ikisi

MADDE 25 — Maliye encümeninin 25 nci maddesi aynen kabul.

MADDE 26 — Köy muhtar ve ihtiyar meclisleri azasına ve belediyece kayid muamelesini yapmakla tavzif edilenlere köy veya mahallelerin kayid defterlerine kayidli hayvanlara göre tahakkuk eden vergi miktarının yüz-

Hâ.

betinde ve yoklama işlerinde çalıştırılan memurlara (Jandarma, zabıt ve küçük zabıtları dahil) da ücretlerinin veya emsali hâsılı ile birlikte maaşlarının birer ve jandarma efradına üçer aylığı nisbetinde ikramiye verilir.

Yoklamada fevkalâde gayretleri görüldüğü valilerce tasdik olunanların ikramiyelerine, meydana çıkardıkları kayıd harici hayvanların tahakkuk eden vergilerinin yüzde onuna kadar zam yapılabilir. Ancak bu zamlar ücretlerinin veya emsali hâsılı ile beraber maaşlarının iki aylığını geçemez.

Kayıd ve yoklamalarda kaçığın takibinde fevkalâde hizmet ve faaliyetleri görülen en büyük mülkiye ve maliye memurlarına Maliye vekâletinin tensibile emsali hâsılı ile birlikte iki aylığı geçmemek üzere ikramiye verilebilir.

9 ncu madde mucibince kayıd defterine dahil edilmemiş hayvanlar hakkındaki malûmatını bildirmeyen muhtar ve ihtiyar meclislerinin köylerinde yapılan yoklama üzerine kaçık hayvan bulunduğu takdirde kendilerine ikramiye verilemez.

MADDE 27 — Yukarıda yazılı maddelerde tayin olunan vazifeleri zamanında ifa etmeyen veya sair suretle vazifesinde ihmal ve terahi gösteren memurlar ile muhtar ve ihtiyar meclisleri hakkında ihmal suçundan kanunî takibat yapılır.

MADDE 28 — Hayvanları kaydettirmeksizin sahiblerine kayıd ilmühaberi veren belediye memur ve muhtar ve ihtiyar meclisi azası ile yoklama esnasında bilerek ketme meydan veren veya her hangi bir suretle vazifesini suiistimal eden memurlar ve jandarmalar hakkında da türk ceza kanununun hükümlerine göre takibat icra olunur.

Bu suçları işleyen muhtar ve ihtiyar meclisleri azaları ile jandarma efrad ve zabitanının ve memurların ikramiye istihkakları dahi saktır olur.

MADDE 29 — Yoklamada veya yazı ile vaki ihbar üzerine yapılan araştırmada bulunan ve sahibi çıkmayan hayvanlar zabıt va-

Zr. E.

nisbetinde ve yoklama işlerinde çalıştırılan memurlara (Jandarma, zabıt ve küçük zabıtları dahil) da ücretlerinin veya emsali hâsılı ile birlikte maaşlarının birer ve jandarma efradına üçer aylığı nisbetinde ikramiye verilir.

Yoklamada fevkalâde gayretleri görüldüğü valilerce tasdik olunanların ikramiyelerine, meydana çıkardıkları kayıd harici hayvanların tahakkuk eden vergilerinin yüzde onuna kadar zam yapılabilir. Ancak bu zamlar ücretlerinin veya emsali hâsılı ile beraber maaşlarının iki aylığını geçemez.

Kayıd ve yoklamalarda kaçığın takibinde fevkalâde hizmet ve faaliyetleri görülen en büyük mülkiye ve maliye memurlarına Maliye vekâletinin tensibile emsali hâsılı ile birlikte iki aylığı geçmemek üzere ikramiye verilebilir.

9 ncu madde mucibince kayıd defterine dahil edilmemiş hayvanlar hakkındaki malûmatını bildirmeyen muhtar ve ihtiyar meclislerinin köylerinde yapılan yoklama üzerine kaçık hayvan bulunduğu takdirde kendilerine ikramiye verilemez.

MADDE 27 — Yukarıda yazılı maddelerde tayin olunan vazifeleri zamanında ifa etmeyen veya sair suretle vazifelerinde ihmal ve terahi gösteren memurlar ile muhtar ve ihtiyar meclisleri hakkında ihmal suçundan kanunî takibat yapılır.

MADDE 28 — Hayvanları kaydettirmeksizin sahiblerine kayıd ilmühaberi veren belediye memur ve muhtar ve ihtiyar meclisi azası ile yoklama esnasında bilerek ketme meydan veren veya her hangi bir suretle vazifesini suiistimal eden memurlar ve jandarmalar hakkında da Türk ceza kanununun hükümlerine göre takibat icra olunur.

Bu suçları işleyen muhtar ve ihtiyar meclisleri azaları ile jandarma efrad ve zabitanının ve memurların ikramiye istihkakları dahi saktır olur.

MADDE 29 — Yoklamada veya yazı ile vaki ihbar üzerine yapılan araştırmada bulunan ve sahibi çıkmayan hayvanlar zabıt varakasıle

Mal. E.

nisbetinde ve yoklama işlerinde çalıştırılan memurlara (Jandarma, zabıt ve küçük zabıtları dahil) da ücretlerinin veya emsali hasılı ile birlikte maaşlarının birer ve jandarma efradına üçer aylığı nisbetinde ikramiye verilir.

Yoklamada fevkalâde gayretleri görüldüğü valilerce tasdik olunanların ikramiyelerine, meydana çıkardıkları kayıd harici hayvanların tahakkuk eden vergilerinin yüzde onuna kadar zam yapılabilir. Ancak bu zamlar birinci fıkraya göre alacakları miktardan bir katını geçemez.

Kayıd ve yoklamalarda kaçığın takibinde fevkalâde hizmet ve faaliyetleri görülen en büyük mülkiye ve maliye memurlarına Maliye vekâletinin tensibile emsali hasılı ile birlikte iki aylığı geçmemek üzere ikramiye verilebilir.

9 ncu madde mucibince kayıd defterine dahil edilmemiş hayvanlar hakkındaki malûmatını bildirmeyen muhtar ve ihtiyar meclislerinin köylerinde yapılan yoklama üzerine kaçak hayvan bulunduğu takdirde kendilerine ikramiye verilemez.

MADDE 27 — Yukarıda yazılı maddelerde tayin olunan vazifeleri zamanında ifa etmeyen veya sair suretle vazifelerinde ihmal ve terahi gösteren memurlar ile muhtar ve ihtiyar meclisleri hakkında ihmal suçundan kanunî takibat yapılır.

MADDE 28 — Hayvanları kaydettirmeksizin sahiblerine kayıd ilmühaberi veren belediye memur ve muhtar ve ihtiyar meclisi azası ile yoklama esnasında bilerek ketme meydan veren veya her hangi bir suretle vazifesini suistimal eden memurlar ve jandarmalar hakkında da türk ceza kanununun hükümlerine göre takibat icra olunur.

Bu suçları işleyen muhtar ve ihtiyar meclisleri azaları ile jandarma efrad ve zabitanın ve memurların ikramiye istihkakları dahi sakıt olur.

Başka hükümler

MADDE 29 — Yoklamada veya yazı ile vaki ihbar üzerine yapılan araştırmada bulunan ve sahibi çıkmayan hayvanlar zabıt varakası ile

B. E.

de ikisi nisbetinde ve yoklama işlerinde çalıştırılan memurlara (Jandarma zabıt ve küçük zabıtları dahil) de ücretlerinin veya emsali hasılı ile birlikte maaşlarının birer ve jandarma efradına da üçer aylığı nisbetinde ikramiye verilir. Yoklamada fevkalâde gayretleri görüldüğü valilerce tasdik olunanların ikramiyelerine, meydana çıkardıkları kayıd harici hayvanların tahakkuk eden vergilerinin yüzde onuna kadar zam yapılabilir. Ancak bu zamlar birinci fıkraya göre alacakları miktardan bir katını geçemez.

9 ncu madde mucibince kayıd defterine dahil edilmemiş hayvanlar hakkındaki malûmatını bildirmeyen muhtar ve ihtiyar meclislerinin köylerinde yapılan yoklama üzerine kaçak hayvan bulunduğu takdirde kendilerine ikramiye verilemez.

MADDE 27 — Maliye encümeninin 27 nci maddesi aynen kabul.

MADDE 28 — Maliye encümeninin 28 nci maddesi aynen kabul.

MADDE 29 — Maliye encümeninin 29 ncu maddesi aynen kabul.

Hü.

rakasile tesbit edilerek, 48 saat içinde sahibi zuhur etmediği takdirde tahsili emval kanunu hükümleri dairesinde satılır. Vergi ve cezasile birlikte bakım masarifinin tutarı irad kaydolunur. Fazlası sahibi zuhurunda verilmek üzere emanete alınır.

MADDE 30 — İkinci maddenin (C) ve (D) fıkralarında yazılı hayvanlar için tahakkuk ettirilen vergiler malî yıl girdikten sonra usulü dairesinde terkin olunur.

MADDE 31 — Verginin taallük ettiği malî yılın hulûlünden itibaren üç yıl içinde tahakkuk ettirilmeyen ve tahakkuk ettirilipte tahakkuk ettirildiği yılı takib eden beş yıl içinde tahsil olunmayan vergiler müruru zamana uğrar.

MADDE 32 — Bu kanunda yazılı tebliğlerde ve müddetlerin hesabında hukuk muhakemeleri usulü kanununda kabul edilen hükümler cereyan eder.

MADDE 33 — Transit eşyasının naklinde kullanılan İran develeri mütekabiliyet şartile kayde ithal edilmez. Dahilî nakliyatda kullanılan bu kabîl develer bu hükümden istifade edemez.

MADDE 34 — 1839 numaralı ve 6-VII-1931 tarihli kanunla ekleri mülğadır.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun meriyeti tarihinde Temyiz komisyonu nezdinde intaç edilmemiş olarak bulunan itiraz evraki 1839 numaralı hayvanlar vergisi kanunu hükümler idairesinde karara bağlanır.

Zr. E.

tesbit edilerek, kırk sekiz saat içinde sahibi zuhur etmediği takdirde tahsili emval kanunu hükümleri dairesinde satılır. Vergi ve cezasile birlikte bakım masarifinin tutarı irad kaydolunur. Fazlası sahibi zuhurunda verilmek üzere emanete alınır.

MADDE 30 — İkinci maddenin (C) ve (D) fıkralarında yazılı hayvanlar için tahakkuk ettirilen vergiler malî yıl girdikten sonra usulü dairesinde terkin olunur.

MADDE 31 — Verginin taallük ettiği malî yılın hulûlünden itibaren üç yıl içinde tahakkuk ettirilmeyen ve tahakkuk ettirilipte tahakkuk ettirildiği yılı takib eden beş yıl içinde tahsil olunmayan vergiler müruru zamana uğrar.

MADDE 32 — Bu kanunda yazılı tebliğlerde ve müddetlerin hesabında hukuk muhakemeleri usulü kanununda kabul edilen hükümler cereyan eder.

MADDE 33 — Transit eşyasının naklinde kullanılan İran develeri mütekabiliyet şartile kayde ithal edilmez ve vergi alınmaz. Ancak bu kabîl develer dahilî nakliyatda kullanıldığı takdirde bu hükümden istifade edemez.

MADDE 34 — 1839 numaralı 6-VII-1931 tarihli kanunla ekleri mülğadır.

MUVAKKAT MADDE — Bu kanunun meriyeti tarihinde temyiz komisyonu nezdinde intaç edilmemiş olarak bulunan itiraz evraki 1839 numaralı hayvanlar vergisi kanunu hükümleri dairesinde karara bağlanır.

Mal. E.

tesbit edilerek, 48 saat içinde sahibi zuhur etmediği takdirde tahsili emval kanunu hükümleri dairesinde satılır. Vergi ve cezasile birlikte bakım masarifinin tutarı irad kaydolunur. Fazlası sahibi zuhurunda verilmek üzere emanete alınır.

MADDE 30 — İkinci maddenin C ve D fıkralarında yazılı hayvanlar için tahakkuk ettirilen vergiler malî yıl girdikten sonra usulü dairesinde terkin olunur.

MADDE 31 — Verginin taallûk ettiği malî yılın hulûlünden itibaren üç malî yıl içinde tahakkuk ettirilmeyen ve tahakkuk ettirilip tahakkuk ettirildiği malî yılı takib eden beş malî yıl içinde tahsil olunmayan vergileri müruru zamanına uğrar.

MADDE 32 — Bu kanunda yazılı tebliğlerde ve müddetlerin hesabında hukuk muhakemeleri usulü kanununda kabul edilen hükümler cereyan eder.

MADDE 33 — Transit eşyası naklinde kullanılan İran develeri mütekabiliyet şartile kayde ithal edilmez ve vergi alınmaz. Ancak bu kabîl develer dahilî nakliyatta kullanıldığı takdirde bu hükümden istifade edemez.

MADDE 34 — Hayvanlar vergisi tahakkukuna aid bilûmum defter ve evrak ile hayvanların kayid ilmühaberleri ve nakil ve ifraz tezkereleri damga ve tayyare resimlerinden muafır.

Ancak mükelleflerin itiraz ve temyiz taleplerini bu muafiyete girmez.

MADDE 35 — 1839 numaralı ve 6.VII-1931 tarihli kanunla ekleri ve tadilleri mülğadır.

MUVAKKAT MADDE — 1936 senesi vergilerinin kayid yoklama ve tahakkuk muameleleri bu kanuna göre yapılır.

B. E.

MADDE 30 — Maliye encümeninin 30 ncu maddesi aynen kabul.

MADDE 31 — Maliye encümeninin 31 nci maddesi aynen kabul.

MADDE 32 — Maliye encümeninin 32 nci maddesi aynen kabul.

MADDE 33 — Maliye encümeninin 33 ncü maddesi aynen kabul.

MADDE 34 — Maliye encümeninin 34 ncü maddesi aynen kabul.

MADDE 35 — Maliye encümeninin 35 nci maddesi aynen kabul.

MUVAKKAT MADDE 1 — 1936 senesi vergilerinin kayid, yoklama ve tahakkuk gibi şekle aid muameleleri bu kanun hükmüne göre yapılır ve 1 haziran 1936 tarihinden evvel 1936 malî senesi vergisine mahsuben alınacak teminat ve paralar bu kanunda yazılı nisbetler üzerinden hesap olunur.

MUVAKKAT MADDE 2 — 1935 ve daha evvelki senelere aid muameleler 1839 numaralı kanun hükümlerine göre intağ olunur.

Hâ.

MADDE 35 — Bu kanun 1 haziran 1936 tarihinden muteberdir. Şu kadar ki, 1936 senesi vergilerinin kayid, yoklama ve tahakkuk muameleleri bu kanunun hükümleri dairesinde icra olunur.

MADDE 36 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye, Dahiliye ve Adliye vekilleri memurdur.

2 - XI - 1935

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>İ. İnönü</i>	<i>Ş. Saraçoğlu</i>	<i>K. Özalp</i>
Da. V.	Ha. V.	Mal. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. R. Aras</i>	<i>F. Ağralı</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
<i>S. Arıkan</i>	<i>A. Çetinkaya</i>	<i>C. Bayar</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. R. Saydam</i>	<i>Rana Tarhan</i>	<i>Muhlis Erkmen</i>

Zr. E.

MUVAKKAT MADDE — 1936 senesi vergilerinin kayid, yoklama ve tahakkuk muameleleri bu kanunun hükümleri dairesinde icra olunur.

MADDE 35 — Bu kanun 1 haziran 1936 tarihinden muteberdir.

MADDE 36 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye, Dahiliye ve Adliye vekilleri memurdur.

Mal. E.

B. E.

MADDE 36 — Bu kanun 1 haziran 1936 tarihinden muteberdir.

MADDE 37 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye, Dahiliye ve Adliye vekilleri memurdur.

MADDE 36 — Maliye encümeninin 36 ncı maddesi aynen kabul.

MADDE 37 — Maliye encümeninin 37 nci maddesi aynen kabul.

